

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **architektura**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Politechnika Białostocka**

Data przeprowadzenia wizytacji: **08-09.11.2024**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	27
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	30
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	34
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	36
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	41
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	43

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. inż. Dorota Kulikowska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. inż. arch. Tomasz Kozłowski – ekspert PKA
2. prof. dr hab. inż. arch. Jan Rabiej – ekspert PKA
3. Bartosz Wiszniowski – ekspert PKA student
4. Krystyna Piecuch – ekspert PKA ds. pracodawców
5. Małgorzata Zdunek – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku architektura prowadzonym na Politechnice Białostockiej, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej oraz uchwałą nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Ocena została zorganizowana w związku z upływem wydanej uprzednio oceny na mocy uchwały nr 669/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie oceny programowej na kierunku „architektura” prowadzonym na Wydziale Architektury Politechniki Białostockiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu wymienionej uchwały zaleceń o charakterze naprawczym.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oceniającego oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	architektura	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	architektura i urbanistyka	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	8 semestrów, 240 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	praktyki warsztatowe 1 tydzień plener artystyczny, 4 tygodnie praktyka inwentaryzacyjna, 4 tygodnie praktyka inwentaryzacyjna urbanistyczna (10 pkt ECTS) + praktyki zawodowe - 1 semestr (30 pkt ECTS)	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier architekt	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	312	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2850 godz.	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	160,6 ECTS	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	188,6 ECTS	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	122 ECTS	---

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	architektura	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	architektura i urbanistyka	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	3 semestry, 90 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	2 tygodnie, 2 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister inżynier architekt	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	62	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1050	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	46,8 ECTS	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	80 ECTS	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	55 ECTS	---

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek architektura jest prowadzony na Politechnice Białostockiej (PB), a za organizację kształcenia na tym kierunku odpowiedzialny jest Wydział Architektury (WA).

Misja Politechniki Białostockiej, określona w Uchwale Nr 453/XXVI/XV/2019, jest skoncentrowana na: zasadach wolności nauczania i badań naukowych, wolności twórczości artystycznej oraz autonomii społeczności akademickiej, misji odkrywania i przekazywania prawdy poprzez prowadzenie badań i kształcenie studentów, współpracy z otoczeniem gospodarczym, w szczególności w zakresie prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz podmiotów gospodarczych, udziale przedstawicieli pracodawców w opracowywaniu programów studiów i w procesie dydaktycznym. Zakłada się, że Uczelnia wnosi kluczowy wkład w innowacyjność gospodarki, przyczynia się do rozwoju kultury oraz współkształtuje standardy moralne obowiązujące w życiu publicznym. Cele Uczelni, które zostały uznane jako strategiczne to: główny ośrodek naukowy, nowoczesna jednostka dydaktyczna, skutecznie zarządzana i przyjazna organizacja oraz korzystne relacje z otoczeniem.

WA określił, zbieżne z misją i wizją Uczelni, cele strategiczne. Strategia rozwoju WA na lata 2021-2024 uwzględnia specyfikę Wydziału, która łączy w sobie zarówno aspekt techniczny, jak i sztuki. Tworzy to dobre warunki do podejmowania działań wzmacniających założenia Strategii rozwoju PB w obszarach wynikających ze specyfiki Wydziału. Głównymi elementami determinującymi rozwój WA są: prowadzenie innowacyjnych, interdyscyplinarnych badań naukowych, z uwzględnieniem priorytetów rozwoju regionu; rozwój kompetencji kadry naukowej; stałe podnoszenie poziomu kształcenia w ramach oferowanych kierunków; stworzenie jak najlepszych materialnych i organizacyjnych warunków studiowania; wzmocnienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym; poszerzenie współpracy z pokrewnymi ośrodkami krajowymi oraz zagranicznymi, obejmującej obszary badań naukowych i edukacji, interdyscyplinarne zespoły badawcze, które łączą badania, twórczość i dydaktykę.

Koncepcje i cele kształcenia na ocenianym kierunku są zgodne z misją i strategią Uczelni oraz polityką jakości. Opierają się bowiem m.in. na: współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, którego przedstawiciele są aktywnymi członkami zespołów kształtujących koncepcję kształcenia, w tym praktyk zawodowych oraz realizacji, będących efektem tej współpracy, zadań projektowych. Zgodne z misją jest prowadzenie kształcenia przez kadrę z doświadczeniem projektowym.

Kierunek architektura został przyporządkowany do dyscypliny architektura i urbanistyka, a koncepcja i cele kształcenia, na obu stopniach studiów, mieszczą się w tej dyscyplinie. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, „Absolwent studiów pierwszego stopnia poznaje zarówno teoretyczne, jak i praktyczne aspekty zawodu architekta, (...) ma wiedzę z zakresu budownictwa, konstrukcji i rozwiązywania prostych problemów projektowych (...) Wie, jak zapewnić przyszłym użytkownikom budynku ergonomię, komfort i ochronę przed czynnikami atmosferycznymi. Rozumie relacje człowiek-architektura-środowisko. Zna aspekty prawne oraz procedury niezbędne do realizacji projektu budynku. Wie na czym polega projektowanie zrównoważone w kontekście ekologii, zna metody ochrony i konserwacji otaczającego środowiska. Zna zasady kosztorysowania, kontroli

kosztów, zarządzania projektem i realizacji projektu. Ma niezbędną dla architekta wiedzę z zakresu historii i teorii architektury oraz sztuki, techniki i nauk humanistycznych. Ma wiedzę umożliwiającą wykonywanie prostych zadań inżynierskich w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego. Zna i rozumie wielobranżowy charakter procesu projektowania. Wie, jak w sposób prezentować koncepcje architektoniczne i urbanistyczne. Absolwent studiów pierwszego stopnia potrafi m.in. umiejętnie sporządzić projekt obiektu architektonicznego lub prostego zespołu urbanistycznego i zaprezentować go publicznie. W zakresie kompetencji społecznych jest gotów m.in. do kierowania się zasadami etyki zawodowej. Posługuje się językiem obcym będącym językiem komunikacji międzynarodowej na poziomie biegłości co najmniej B2. (...) Absolwent studiów pierwszego stopnia, po uzyskaniu dyplomu, może ubiegać się o uprawnienia do projektowania w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie. Może podejmować działalność projektową w biurze lub pracowni architektonicznej i urbanistycznej. Może znajdować zatrudnienie w administracji publicznej oraz w urzędach nadzoru budowlanego, a także w rozmaitych jednostkach sektora prywatnego jak: przedsiębiorstwa wykonawstwa robót budowlanych, biura inwestycyjne, firmy deweloperskie, studia designu itp. Jest przygotowany do kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia”.

Absolwent studiów drugiego stopnia „ (...) ma wiedzę z zakresu budownictwa, konstrukcji i inżynierii, związaną z projektowaniem budynków. Znajomość szczegółowej problematyki dotyczącej architektury i urbanistyki i zdolność do integracji wiedzy zdobytej podczas studiów pozwala mu rozwiązywać złożone problemy projektowe, projektować obiekty architektoniczne i zespoły urbanistyczne w szeroko pojętym kontekście. (...) Zna i rozumie zasady, rozwiązania, konstrukcje i materiały budowlane stosowane przy wykonywaniu złożonych zadań inżynierskich w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego. (...) Absolwent studiów drugiego stopnia potrafi m.in. dokonać krytycznej analizy uwarunkowań i sformułować wnioski do projektowania w skomplikowanym, interdyscyplinarnym kontekście. Jest zdolny zaprojektować złożony obiekt architektoniczny lub zespół urbanistyczny, spełniający wymagania estetyczne i techniczne. Potrafi kreować i przekształcać przestrzeń i nadawać jej nową wartość. Potrafi wykorzystać metody analityczne do formułowania i rozwiązywania zadań projektowych, przedstawić tło teoretyczne i uzasadnienie prezentowanych rozwiązań w postaci opracowania o charakterze naukowym. Jest sprawnym organizatorem pracy nad koncepcją projektową we wszystkich jej fazach. (...) Posługuje się językiem obcym będącym językiem komunikacji międzynarodowej na poziomie biegłości co najmniej B2+. (...) Jest przygotowany do podjęcia działalności zawodowej przede wszystkim w charakterze projektanta w pracowni lub biurze projektowym. Posiada przygotowanie zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, mogąc ubiegać się o uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej bez ograniczeń, a także o uprawnienia budowlane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w ograniczonym zakresie.”

Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową, w dyscyplinie, do której przypisano kierunek. Główne obszary badawcze to: teoria architektury i urbanistyki, historia architektury i budowy miast, architektura mieszkaniowa, architektura użyteczności publicznej, architektura kultur lokalnych, architektura i planowanie obszarów wiejskich, urbanistyka i planowanie przestrzenne, budownictwo i konstrukcje budowlane, metodologia projektowania wspomagane komputerowo. Wskazane obszary badawcze są spójne z przyjętą koncepcją i celami kształcenia.

Koncepcja kształcenia jest ukierunkowana na potrzeby rynku pracy, w tym m.in.: biur architektonicznych, urzędów, firm budowlanych, instytucji kulturalno-artystycznych, instytucji związanych z ochroną i konserwacją zabytków, bo zawarto w niej szeroki wachlarz elementów pozwalających na praktyczne i teoretyczne przygotowanie studentów do uprawiania zawodu architekta. Wśród nich należy wymienić aspekty związane z naukami technicznymi (np. budownictwo, materiałoznawstwo, konstrukcje), w tym architekturą i urbanistyką (projektowanie), naukami humanistycznymi i społecznymi (np. historia, psychologia widzenia, socjologia środowiskowa), jak również sztukami plastycznymi i technikami warsztatowymi (np. rysunek, modelowanie 3D).

Koncepcja i cele kształcenia zostały opracowane we współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy angażują się w kształtowanie koncepcji kształcenia poprzez opiniowanie sylwetki absolwenta, współpracę w zakresie formułowania tematów prac inżynierskich i magisterskich oraz organizacji praktyk. Przykładem pośredniego wpływu interesariuszy zewnętrznych na koncepcję kształcenia jest wprowadzenie do programu studiów semestralnych praktyk zawodowych – głos środowiska architektów był przyczynkiem do wprowadzenia tych praktyk do standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu architekta.

Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim, jak również z zapisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 18 lipca 2019 w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta.

W programie studiów pierwszego stopnia określono 15 efektów w zakresie wiedzy, 13 efektów w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych, z których jako kluczowe można wskazać te związane z wiedzą w zakresie zasad projektowania obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych uwzględniającą kontekst społeczny, kulturowy, architektoniczny, historyczny, ekonomiczny, ekologiczny, prawny, a także w zakresie warunków technicznych oraz materiałowych; zdobyciem wiedzy z zakresu historii i teorii architektury, zasad gromadzenia i interpretacji informacji z zakresu architektury i urbanistyki z literatury i wykorzystania jej w kontekście projektowania, znajomości norm i przepisów prawnych, zasad projektowania uniwersalnego, jak również zasad etyki zawodowej; umiejętności projektowania obiektów architektonicznych i prostych urbanistycznych; umiejętności opracowania dokumentacji projektowej i prezentowania graficznego, pisemnego i ustnego własnych koncepcji projektowych; kompetencji społecznych w zakresie rzetelnej samooceny, odpowiedzialności za wartości architektoniczne i urbanistyczne oraz przestrzegania norm i zasad etyki zawodowej; posługiwaniem się językiem obcym, co najmniej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym porozumienia się w międzynarodowym środowisku inżynierskim.

W programie studiów drugiego stopnia określono 13 efektów w zakresie wiedzy, 12 efektów w zakresie umiejętności i 5 w zakresie kompetencji społecznych. Kluczowe efekty uczenia się na studiach drugiego stopnia dotyczą pogłębionej wiedzy z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego osadzonego w kontekście społecznym, kulturowym, historycznym i prawnym oraz opartego na zasadach zrównoważonego rozwoju; szczegółowej wiedzy odnośnie zasad projektowania uniwersalnego oraz zapewnienia dostępności i komfortu funkcjonalnego różnym grupom użytkowników przestrzeni architektoniczno-urbanistycznej; umiejętności projektowania obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych o różnym stopniu złożoności, a także sporządzania opracowań planistycznych dotyczących zagospodarowania przestrzennego; umiejętności wykorzystywania nowych technologii, a także metod i narzędzi wspomagających proces

projektowania; kompetencji społecznych w aspekcie przestrzegania zasad etyki zawodowej, odpowiedzialności za ochronę środowiska i dziedzictwo kulturowe, a także poszanowania różnorodności poglądów; posługiwania się językiem obcym na poziomie co najmniej B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie specjalistycznej terminologii, który pozwoli na swobodne posługiwanie się literaturą fachową, a także przygotowania i wygłoszenia prezentacji na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego.

Powyższa analiza wskazuje, że kierunkowe efekty uczenie się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej.

Na obu stopniach studiów uwzględniono pełny zakres efektów umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia. Na studiach pierwszego stopnia, do efektów kształtujących kompetencje inżynierskie można zaliczyć (przykłady): (zna i rozumie) „problemy fizyki budowli, rozwiązań technologicznych, materiałowych i funkcji budynków w zakresie umożliwiającym zapewnienie komfortu ich użytkowania oraz ochrony przed działaniem czynników atmosferycznych”; zasady kosztorysowania, zarządzania projektem, metodykę kontroli kosztów i zasady realizacji projektu budowlanego”; problemy konstrukcyjne, budowlane i inżynierskie związane z projektowaniem budynków, a w szczególności zasady kształtowania struktur i ustrojów budowlanych, konstruowania i wymiarowania elementów konstrukcji, rozwiązania materiałowe i właściwości materiałów budowlanych w zakresie niezbędnym do formułowania i rozwiązywania zadań z obszaru projektowania architektonicznego i urbanistycznego”; (potrafi) „zaprojektować obiekt architektoniczny lub prosty zespół urbanistyczny spełniający wymogi estetyczne i techniczne, uwzględniając aspekty pozatechniczne”; sporządzać opracowania planistyczne dotyczące zagospodarowania przestrzennego i interpretować je w zakresie koniecznym do projektowania w skali urbanistycznej i architektonicznej”; „opracować rozwiązania poszczególnych ustrojów i elementów budynków pod względem technologicznym, konstrukcyjnym i materiałowym”; „wykonać dokumentację architektoniczno-budowlaną lub urbanistyczno-planistyczną w odpowiednich skalach w nawiązaniu do koncepcyjnego projektu architektonicznego lub urbanistycznego”. Na studiach drugiego stopnia, przykładowe efekty związane z kształtowaniem kompetencji inżynierskich to: „ma pogłębioną wiedzę o teorii i zasadach projektowania obiektów o złożonych funkcjach w kompleksach urbanistycznych z uwzględnieniem wielokulturowości środowiska oraz rewitalizacji obiektów i obszarów zdegradowanych”; „ma pogłębioną wiedzę w zakresie najnowszych metod projektowania architektonicznego wspomagane komputerowo oraz projektowania współczesnych konstrukcji budowlanych i ich komputerowego modelowania”; „ma pogłębioną wiedzę o rodzajach, właściwościach i zakresie stosowania nowoczesnych materiałów budowlanych w projektowaniu architektonicznym, ma wiedzę o zaawansowanych systemach instalacyjnych”; „Potrafi projektować obiekty o złożonych funkcjach w środowisku zurbanizowanym i przyrodniczym zgodnie z wymaganiami technicznymi, użytkowymi, estetycznymi i kulturowymi”; „Potrafi stosować metody komputerowego modelowania w projektowaniu konstrukcji budowlanych oraz w sposób twórczy stosować metody komputerowego wspomagania w projektowaniu architektonicznym”.

Efekty są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku są zgodne z misją i strategią Uczelni. Koncepcja kształcenia mieści się w dyscyplinie architektura i urbanistyka, do której przyporządkowano oceniany kierunek. Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie architektura i urbanistyka, a w tworzeniu koncepcji kształcenia uczestniczyli interesariusze wewnątrzni i zewnątrzni.

Kierunkowe efekty uczenia się oraz efekty wskazane dla poszczególnych zajęć opisują w sposób specyficzny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne studentów. Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy dla dyscypliny architektura i urbanistyka oraz są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Zawierają one pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta. W zbiorze kierunkowych efektów uczenia się, na obu stopniach studiów, uwzględniono pełen zakres efektów dla studiów umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia.

Efekty są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Na obu stopniach studiów treści programowe wynikają z obowiązującego standardu przygotowującego do wykonywania zawodu architekta i zostały dobrane w taki sposób, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się. Na studiach pierwszego stopnia w treściach programowych główny nacisk położono na projektowanie architektoniczne i urbanistyczne. Studenci poznają zasady projektowania architektonicznego w aspekcie estetycznym,

funkcjonalnym i technicznym, z uwzględnieniem współczesnych wymogów kreowania środowiska zbudowanego i koncepcji projektowania uniwersalnego. Realizują zadania architektoniczne, w tym projekty budynków mieszkalnych jedno- i wielorodzinnych, budynków zamieszkania zbiorowego, obiektów usługowych, budynków użyteczności publicznej. Studenci uczą się zasad projektowania urbanistycznego w aspekcie kompozycyjnym, użytkowym i środowiskowym, z uwzględnieniem paradygmatu zrównoważonego rozwoju i możliwości modernizacji. W zakresie projektowania treści programowe obejmują także projektowanie ruralistyczne, urbanistyczne i projektowanie wnętrz. Treści dotyczące kontekstu projektowania obejmują teorię i historię architektury i urbanistyki, architekturę krajobrazu, ochronę dziedzictwa, ochronę środowiska i ekologię, ekonomikę i organizację procesu inwestycyjnego. Treści związane z inżynierią i technologią obejmują budownictwo i materiałoznawstwo, konstrukcje budowlane, statykę i mechanikę budowli, fizykę budowli, instalacje budowlane i infrastrukturę techniczną miasta. Treści dotyczące warsztatu projektowego architekta i urbanisty obejmują rysunek, malarstwo, techniki warsztatowe, techniki komputerowe, modelowanie, matematykę i geometrię.

Na studiach drugiego stopnia kluczowe treści programowe zostały nakierowane na przekazanie pogłębionej wiedzy związanej z projektowaniem, a także prowadzeniem badań naukowych w dyscyplinie architektura i urbanistyka. W treściach programowych dotyczących projektowania położono nacisk na realizację skomplikowanych zadań architektonicznych i architektoniczno-urbanistycznych, w tym obiektów o skomplikowanych układach funkcjonalnych i obiektów wieloprzestrzennych zlokalizowanych w strukturze urbanistycznej miast, spełniających współczesne wymogi estetyczne, techniczne i kulturowe, a także zapewniające komfort różnym grupom użytkowników. W zakresie projektowania treści programowe obejmują także projektowanie konserwatorskie, planowanie przestrzenne oraz rewitalizację obiektów i obszarów zdegradowanych. Treści dotyczące kontekstu projektowania obejmują teorię i historię architektury, urbanistyki i planowania przestrzennego, ochronę dziedzictwa, teorię ochrony i konserwacji zabytków. Treści programowe obejmują również zaawansowane aspekty techniczne związane z procesem projektowania, a treści dotyczące warsztatu projektowego koncentrują się na integracji procesów projektowania oraz metodyce pracy naukowej, czemu służą m.in. warsztaty naukowe. Przedstawiona analiza oznacza, że na obu stopniach studiów treści programowe są kompleksowe, specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i umożliwiają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Są również zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w dyscyplinie architektura i urbanistyka. W kształceniu studentów kładziony jest bowiem nacisk zarówno na najnowsze tendencje w architekturze i urbanistyce światowej, jak i na specyficzne wartości lokalne.

Kierunek architektura prowadzony jest na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. Zgodnie z przyjętym programem, w roku akademickim 2018/2019 podjęto decyzję o rozszerzeniu oferty o studia drugiego stopnia realizowane w j. angielskim. Program studiów prowadzonych w j. angielskim jest identyczny z programem studiów w j. polskim. Kształcenie w j. angielskim faktycznie rozpoczęło w roku akademickim 2022/2023.

Studia pierwszego stopnia trwają 8 semestrów, którym przypisano 240 ECTS, a studia drugiego stopnia - 3 semestry, którym przypisano 90 ECTS. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Na studiach pierwszego stopnia zaplanowano 2850 godz. zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów, którym przypisano 160,6 ECTS, a na studiach drugiego stopnia – 1050 godz., którym przypisano 46,8 ECTS. Na obu stopniach studiów liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów są zgodne z wymogami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta i zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia na obu stopniach studiów przekracza 50% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, co oznacza spełnienie warunku formalnego.

Na obu stopniach studiów, sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W przypadku zajęć projektowych tematyka i stopień złożoności prac etapowych i projektów wzrasta wraz z kolejnymi semestrami. Poczynając od podstaw projektowania architektonicznego i urbanistycznego na początku studiów pierwszego stopnia, a kończąc na wielofunkcyjnych obiektach użyteczności publicznej w trudnym środowisku kulturowym i urbanistycznym oraz studiach i planach zagospodarowania przestrzennego na studiach drugiego stopnia.

Formy zajęć obejmują wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia projektowe oraz pracownie specjalistyczne, kształtujące inżynierskie podejście do problemu. Na studiach pierwszego stopnia wykłady obejmują 780 godz. (27,37%), ćwiczenia 435 godz. (15,26%), pracownia specjalistyczna 240 godz. (8,42%), zajęcia projektowe 1305 godz. (45,79%), seminarium 90 godz. (3,16%). Na studiach drugiego stopnia: wykłady 195 godz. (18,57%), ćwiczenia 30 godz. (2,86%), pracownia specjalistyczna 45 godz. (2,86%), zajęcia projektowe 615 godz. (58,75%), seminarium 165 godz. (15,71%). Na studiach pierwszego stopnia głównymi zajęciami, na których student uzyskuje kompetencje inżynierskie, są zajęcia dotyczące projektowania architektoniczno-urbanistycznego (określone w rozporządzeniu MNiSW jako grupa zajęć A; zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania do zawodu architekta, w grupie zajęć A przedmioty prowadzone są w grupach nie większych niż 15 studentów), a także: zajęcia związane z kontekstem projektowania (grupa zajęć B), zajęcia uzupełniające (grupa zajęć C), praktyki zawodowe (grupa zajęć D) oraz dyplom (grupa zajęć E). Na studiach drugiego stopnia głównymi zajęciami, na których student uzyskuje kompetencje inżynierskie są zajęcia dotyczące projektowania architektoniczno-urbanistycznego i planowania przestrzennego (grupa zajęć A), a także: zajęcia związane z kontekstem projektowania (grupa zajęć B), zajęcia uzupełniające (grupa zajęć C) oraz dyplom (grupa zajęć D).

Na studiach drugiego stopnia przyjęto założenie, że kandydaci posiadają zaawansowaną wiedzę i umiejętności z zakresu architektury i urbanistyki. Studia te nakierowane są na przekazanie pogłębionej wiedzy potrzebnej do projektowania skomplikowanych obiektów architektonicznych oraz otoczenia przestrzennego, spełniających wysokie wymagania estetyczne, użytkowe, techniczne, oraz kulturowo-społeczne. Oferta zajęć kierunkowych obejmujących: *projektowanie architektoniczne, urbanistyczne i planistyczne* oraz *ochronę zabytków*, wsparta jest o zajęcia z grup: kontekstu projektowania, warsztatu projektowego oraz zajęć uzupełniających. Ważnym aspektem warsztatu projektowego (kontekst projektowania) jest przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych oraz kształcenia na studiach trzeciego stopnia. Kompetencje te kształtowane są m.in. na zajęciach: *seminarium dyplomowe, seminarium specjalistyczne, pracownia dyplomowa*.

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż wynika to z wymogów standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta. Na studiach pierwszego stopnia do zajęć obieralnych zaliczono m.in. przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych/społecznych, *projektowanie architektoniczne 3: 3a - budynek usługowy 3b - przedszkole 3c – mały obiekt usługowo-handlowy, architekturę krajobrazu i terenów zieleni*, a na studiach drugiego stopnia (przykłady): *projektowanie architektoniczno-urbanistyczne, projektowanie architektoniczne*.

W programie obu stopni studiów uwzględniono zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie architektura i urbanistyka, do której oceniany kierunek został przyporządkowany. Na studiach pierwszego stopnia zajęciom tym przypisano 188,6 ECTS. Wartość ta jest nieco przeszacowana, bo część zajęć przypisanych do tej grupy nie wpisuje się wprost w tę dyscyplinę, np. *budownictwo ogólne i materiałoznawstwo*. Nie mniej jednak spełniony jest warunek formalny, zgodnie z którym zajęciom związanym z prowadzoną działalnością w dyscyplinie, do której przypisano kierunek stanowi połowę punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Na studiach pierwszego stopnia do zajęć związanych z działalnością naukową w dyscyplinie architektura i urbanistyka zaliczyć można np. *projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo, projektowanie architektoniczne 1 - mieszkalnictwo jednorodzinne, projektowanie architektoniczne 2 - rekreacja, projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 1 - mieszkalnictwo wielorodzinne*. Na studiach drugiego stopnia zajęciom tym przypisano 80 ECTS, a przykładowe zajęcia to: *architektura współczesna 1 i 2, teoria urbanistyki i planowania przestrzennego 1 i 2, projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 1 i 2*.

Na obu stopniach studiów program obejmuje zajęcia w zakresie znajomości języka obcego. Na studiach pierwszego stopnia wymiar zajęć z j. obcego wynosi 120 godzin (8 ECTS) (do wyboru j. angielski, niemiecki lub rosyjski; wprowadzane jest również słownictwo specjalistyczne). Zajęcia te przygotowują studentów do uzyskania znajomości j. obcego na poziomie B2. Na studiach drugiego zajęcia językowe (lektorały) obejmują 30 godz. (2 ECTS), podczas których wprowadzane jest również słownictwo specjalistyczne. Zajęcia językowe na studiach drugiego stopnia przygotowują do uzyskania znajomości j. obcego na poziomie B2+ (studenci mają do wyboru zajęcia z języka angielskiego, niemieckiego lub rosyjskiego).

W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia uwzględniono zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano 5 ECTS (na każdym stopniu studiów). Na studiach pierwszego stopnia do zajęć tych zaliczono *filozofię i estetykę, psychologię środowiskową, finanse osobiste – od studenta do milionera oraz komunikację z elementami autoprezentacji*, a na studiach drugiego stopnia – *zarządzanie oraz historię kultury i sztuki*.

Metody kształcenia są zróżnicowane, specyficzne i dostosowane do ich specyfiki zajęć, w taki sposób, aby zintegrować wiedzę teoretyczną i praktyczną w celu osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Efekty uczenia się z zakresu wiedzy uzyskuje się przy wykorzystaniu metod podających. Oprócz wykładów informacyjnych stosowane są problemowe i konwersatoryjne, analityczne i syntetyzujące. Sposób prowadzenia wykładu uzależniony jest od tematyki zajęć i opiera się na metodzie słownej, oglądowej, oglądowej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych lub z rysunkiem na tablicy. Praktyczne umiejętności studenci uzyskują przede wszystkim podczas zajęć projektowych, a także ćwiczeniowych i pracowni specjalistycznych i praktyk zawodowych. Oprócz metody projektu prowadzący wykorzystują na tych zajęciach także: metodę interpretacji i syntezy,

studia porównawcze przypadków modelowych i swoistych, analitykę opinii środowiskowych, pomiar w terenie. W dużym zakresie stosowana jest metoda eksponująca (wystawy prac przejściowych, semestralnych, dyplomowych, itp.). Seminaria dyplomowe to forma głównie związana z procesem dyplomowania, na których omawiane są m.in. zasady formułowania i testowania hipotez związanych z problemami projektowymi i problemami badawczymi oraz przygotowywania opracowań o charakterze naukowo-badawczym. Duże znaczenie przy prowadzeniu tej formy zajęć ma metoda dyskusji panelowej, dyskusji okrągłego stołu i metoda referatu. W ramach wybranych przedmiotów stosowane są metody dydaktyczne oparte na ogólnodostępnych i specjalistycznych narzędziach informatycznych, np. na przedmiocie *projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo* na pierwszym stopniu studiów oraz na przedmiocie *projektowanie eksperymentalne wspomagane komputerowo* na drugim stopniu studiów. W doborze metod kształcenia są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w procesie dydaktycznym stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Przykładem jest finalny projekt z zajęć *elementy projektowania* (I i II semestr studiów pierwszego stopnia) – „Pawilon”, którego zwieńczeniem jest zespołowa budowa wybranych projektów – po jednym z każdej grupy projektowej. Formuła ta z jednej strony umożliwia studentom nabycie umiejętności przełożenia koncepcji na rzeczywiste realia, z drugiej strony zaś daje możliwość współdziałania w ramach prac zespołowych czy kierowania pracą zespołu. W procesie kształcenia wykorzystywane są media cyfrowe w projektowaniu architektonicznym, wykraczające poza typową wizualizację 3D – poczynając od zaawansowanego modelowania 3D (Cinema4D, Blender), technologii BIM (Revit, ArchiCAD), projektowania parametrycznego (Dynamo w Revit), czy też wprowadzając technologie VR oraz AI do zajęć, eksperymentalnie przekształcając proces projektowania. Na zajęciach z języków obcych wykorzystywane są następujące metody dydaktyczne: gry decyzyjne, burza mózgów, metaplan i ćwiczenia przedmiotowe. Powyższy opis wskazuje, że w doborze metod kształcenia są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, umożliwiają one przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia i B2+ na poziomie studiów.

Proces kształcenia realizowany na kierunku architektura uzupełniony jest o praktyki zawodowe, które stanowią integralną część procesu dydaktycznego i podlegają obowiązkowi zaliczenia, równorzędnie z innymi zajęciami objętymi programem studiów. Celem praktyki jest ugruntowanie i pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych przez studentów w trakcie studiów oraz przygotowanie ich do efektywnego wejścia na rynek pracy poprzez czynne wykonywanie zawodu. Praktyki dają możliwość weryfikacji zdobytej wiedzy z zakresem działania i funkcjonowaniem firm, przedsiębiorstw i instytucji działających w zakresie architektury z procesami projektowania, procedurami przygotowywania, realizacji i utrzymania elementów architektury, a także technologiami stosowanymi podczas realizacji. Są to również nowe doświadczenia związane z obowiązkami projektantów i wykonawców oraz zagadnieniami współpracy z różnymi instytucjami i społecznością lokalną. Praktyki umożliwiają zapoznanie się z przyszłym, potencjalnym pracodawcą, jego oczekiwaniami i wymaganiami.

Na studiach pierwszego stopnia przypisane praktyce zawodowej efekty uczenia się w kategorii wiedzy obejmują m.in. znajomość metod pomiarowych wykorzystywanych w praktyce architekta, zasad sporządzania dokumentacji projektowej, złożoność procesu projektowego, współpracę z projektantami pokrewnych specjalności (np. konstrukcyjno-budowlanej, instalacyjnej, drogowej). Efekty uczenia się w kategorii umiejętności związane są m.in. ze zrozumieniem najważniejszych

aspektów funkcjonowania biura projektowego, oceną jakości realizacji i odbioru prac, posługiwaniem się programami wykorzystywanymi w procesie inwestycyjnym w zakresie sporządzania projektów i zarządzania realizacją projektu. Efekty w kategorii kompetencji społecznych skoncentrowane są na odpowiedzialności za organizację i podział obowiązków w zespole realizującym zadanie oraz świadomość znaczenia pracy w zespole. Stwierdzono, że efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć.

Treści programowe praktyk obejmują zagadnienia związane ze sposobem funkcjonowania i profilem działalności biura projektowego, zasadą sporządzania dokumentacji projektowej wielobranżowej, a także realizacją inwestycji. Obejmują one również metody stosowane podczas wykonywania analiz i studiów uwarunkowań historycznych i kulturowych, a także strukturę organizacyjną przedsiębiorstw i instytucji, funkcjonowanie służb i jednostek specjalistycznych, powiązanych z procesem projektowym i wykonawczym, zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

W programie studiów pierwszego stopnia przewidziano praktyki warsztatowe obejmujące jednodzienne plenery artystyczne po drugim semestrze, czterodzienne praktyki inwentaryzacyjne po drugim semestrze i czterodzienne praktyki inwentaryzacyjne urbanistyczne po czwartym semestrze, przyporządkowując im łącznie 10 pkt ECTS.

Praktyka zawodowa architektoniczna trwa cały semestr siódmy i przyporządkowano jej 30 pkt ECTS. Na drugim stopniu studiów praktyka badawcza trwa 2 tygodnie i przypisano jej 2 pkt ECTS. Miejsca odbywania praktyk to głównie biura projektowe, przedsiębiorstwa wykonawcze, a także o działalności mieszanej (wykonawczo-projektowe), zlokalizowane najczęściej w woj. białostockim i sąsiednich województwach. Miejsca odbywania praktyk posiadają właściwą infrastrukturę i wyposażenie, które są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Pewnym uchybieniem jest brak notatek z hospitacji praktyk.

Na studiach drugiego stopnia celem praktyki jest nauczanie metodyki realizacji badań naukowych w dyscyplinie architektura i urbanistyka oraz związku z praktycznym aspektem ich wykorzystania w projektowaniu architektonicznym, urbanistycznym i ruralistycznym oraz ochroną i konserwacją zabytków. Treści programowe obejmują m.in.: poznanie uwarunkowań kulturowych (rytualnych), kulturowych i historycznych rejestrowanego; środowiska kommemoratywnego (cmentarzy) położonych na obszarze badań; poznanie uwarunkowań przyrodniczych tych miejsc i środowisk; rejestrację zasobów krajobrazu kulturowo-przyrodniczego (inwentaryzacja graficzna); analizę kontekstową i problemową (studia przypadków, genius loci, analizy porównawcze); wartościowanie i systematykę typologiczną; poznanie metodyki prowadzenia badań naukowych w procesie realizacji projektów eksperymentalnych, modelowania, projektowania i realizowania architektury, modelowanie i testowanie w technikach tradycyjnych i wirtualnych.

Treści programowe określone dla praktyk, a także umiejscowienie praktyk w programie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Do metod weryfikacji efektów uczenia się osiąganych podczas realizacji praktyk zawodowych należy obserwacja studenta dokonywana przez zakładowego opiekuna praktyk w zakładzie pracy, skutkująca oceną formatywną wyrażoną w dzienniku praktyk. Dokumentacja praktyk wraz z portfolio weryfikowana jest przez uczelnianego opiekuna praktyk i oceniana komisyjnie. Nie przewiduje się formy oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, w tym metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także sposobu ich dokumentowania. Charakter praktyk wymaga bezpośredniej obecności studenta.

Ocena podsumowująca ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się obejmując również wyniki analizy dokumentacji sporządzonej przez studenta podczas praktyk. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się przez studentów.

Sformalizowany na poziomie Uczelni ogólny Regulamin Praktyk określa zasady ich organizacji, czas trwania, warunki zaliczenia oraz obowiązki opiekunów i studentów, wynikające z procesu ich realizacji, określonych dla praktyk, a także wzór dokumentów praktyk. Uczelniany opiekun praktyk jest pracownikiem merytorycznym kierunku, zakładowi opiekunowie praktyk są przedstawicielami biur i pracowni projektowych, są czynnymi członkami Izby Architektów. Opiekun praktyki musi mieć uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej.

Biura projektowe dysponują odpowiednim sprzętem do wykonywania zadań powierzonych studentom. Udostępniona lista biur oferujących praktyki ustalana jest z Izbą Architektów.

Organizacja praktyk i nadzór nad realizacją praktyk odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady obejmujące wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności. Opiekun praktyk jest dostępny dla studentów, służy też studentom swoją radą i wsparciem w całym procesie realizacji praktyki zawodowej.

Praktyki zawodowe odbywają się w oparciu o porozumienia o współpracy zawarte między Uczelnią a zakładami pracy. Wydział proponuje sprawdzone miejsca odbywania praktyk. W przypadku samodzielnego wyboru instytucji student zobowiązany jest do uzyskania jej akceptacji przez uczelnianego opiekuna praktyk, w oparciu o określone w regulaminie praktyk kryteria.

Realizacja praktyk, program praktyk, osiągane efekty uczenia się, a także opiekunowie praktyk podlegają systematycznej ocenie w procesie ankietyzacji. Wyniki analiz przeprowadzanych okresowo ankietyzacji wykorzystywane są w doskonaleniu programu praktyk i procedur ich realizacji.

Praktyki zawodowe pod względem sposobu organizacji, efektów uczenia się, treści programowych i metod weryfikacji zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych.

Zajęcia realizowane są od poniedziałku do piątku, w godz. zazwyczaj od 8:00 do 20:00, ale w niektórych, mniej obciążonych, semestrach kończą się w godzinach popołudniowych. Między zajęciami planowane są przerwy. Takie rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe uwzględniają aktualny stan wiedzy w dyscyplinie architektura i urbanistyka, do której został przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej prowadzonej

w Uczelni w tej dyscyplinie. Treści programowe są kompleksowe, specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i umożliwiają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się i jest zgodna ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu architekta. Udział punktów ECTS przypisanych do tych zajęć stanowi ponad połowę przyjętych dla programu studiów, co jest zgodne z obowiązującymi wymaganiami. Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studenci mają zapewnioną możliwość wyboru zajęć w wymiarze dużo większym niż obowiązujący w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta, bez pomijania jakichkolwiek treści niezbędnych w uczeniu się. Na obu stopniach studiów program obejmuje zajęcia w zakresie znajomości języka obcego, a liczba godzin zajęć i treści programowe umożliwiają osiągnięcie znajomości j. obcego na poziomie B2 (studia pierwszego stopnia) oraz B2+ (studia drugiego stopnia). W programie studiów uwzględniono zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych/dziedziny nauk społecznych (zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia).

W procesie dydaktycznym wykorzystywane są tradycyjne i nowoczesne metody kształcenia. Metody te są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, pozwalają na przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych/udziału w badaniach oraz umożliwiają uzyskanie odpowiednich kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na odpowiednim poziomie.

Realizacja praktyk odbywa się na podstawie jasnych, formalnie przyjętych zasad, a nadzór nad ich realizacją sprawują opiekunowie wyznaczeni przez dziekana. Opiekun praktyki musi mieć uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej. Efekty uczenia się przyporządkowane praktykom zawodowym są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych grup zajęć. Wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, jak również infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk zapewniają prawidłową realizację praktyk i osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Studenci mają możliwość samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki, wówczas weryfikacji tego miejsca dokonuje opiekun praktyk.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane do doskonalenia praktyk.

Organizacja procesu nauczania umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Sformalizowanie procesu hospitacji praktyk.

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia jest egzamin z rysunku odręcznego oraz przedstawienie wymaganych dokumentów w wyznaczonym terminie. Egzamin z rysunku na pierwszy stopień studiów składa się z dwóch zadań sprawdzających predyspozycje kandydata: zadanie pierwsze to wykonanie rysunku sprawdzającego umiejętność postrzegania i odwzorowania danej przestrzeni oraz zdolność jej przekształcania i komponowania; technika wykonania pracy: ołówek; zadanie drugie to wykonanie rysunku na zadany temat, sprawdzającego wrażliwość estetyczną kandydata oraz jego predyspozycje do rozwiązywania zadań projektowych; technika wykonania pracy: ołówek. Dodatkowo brane pod uwagę są oceny z matematyki (matematyka jest przedmiotem do wyboru w przypadku kandydata, który zdawał maturę przed 2010 rokiem), przedmiotu do wyboru (fizyka, historia, historia sztuki, geografia, język polski) oraz języka obcego nowożytnego. W przypadku studiów drugiego stopnia kandydaci, absolwenci kierunku architektura, rekrutowani są na podstawie listy rankingowej według oceny uzyskanej na dyplomie ukończenia studiów pierwszego stopnia. Warunki rekrutacji są przejrzyste, selektywne i umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Student ma możliwość ubiegania się o uznanie (przeniesienie) zajęć uprzednio przez niego zaliczonych na innej uczelni, w tym zagranicznej. Decyzję o uznaniu zajęć podejmuje Dziekan, na pisemny wniosek studenta, po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów.

W przypadku uznawania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w ramach wymiany międzynarodowej Erasmus+ oraz innych umów stosuje się zasady określone w stosownych umowach. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Na kierunku architektura nie przewiduje się potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Praca dyplomowa inżynierska ma charakter projektowy, składa się z dwóch części: projektowo-graficznej i pisemnej. Student dowodzi, że potrafi zaprojektować koncepcyjny projekt architektoniczny obiektu o nieskomplikowanej funkcji lub koncepcyjny projekt małego zespołu urbanistycznego. W części analityczno-opisowej student opisuje i uzasadnia przyjęte założenia projektowe i wprowadzone rozwiązania przestrzenno-funkcjonalne, konstrukcyjne, materiałowe, infrastrukturalne oraz formułuje wnioski z analiz uwarunkowań środowiska projektowego. Potwierdzeniem uzyskania kompetencji inżynierskich jest głównie część projektowa/praktyczna pracy, w której student wykazuje nabyte w trakcie studiów pierwszego stopnia umiejętności projektowe, a co za tym idzie swoje przygotowanie do pracy zawodowej architekta (w charakterze pracownika pomocniczego w wykonawstwie i nadzorze

budowlanym), umiejętności wykonywania projektów architektonicznych spełniających wymagania estetyczne, techniczne i użytkowe oraz projektów urbanistycznych, a także umiejętności współpracy z branżami. Praca dyplomowa magisterska ma charakter badawczo-projektowy i również składa się z dwóch części: projektowo-graficznej i pisemnej. Część projektowa to koncepcyjny projekt architektoniczny zawierający kompleksowe rozwiązanie złożonego problemu projektowego w kontekście urbanistycznym lub koncepcyjny projekt urbanistyczny z pogłębioną analizą rozwiązań przestrzennych z elementami rozwiązań architektonicznych. Część analityczno-opisowa powinna wykazywać cechy pracy naukowej. Z reguły zawiera założenia metodologiczne pracy, wprowadzenie w podjętą problematykę, poparte wnioskami analizy uwarunkowań środowiska projektowego i współczesnych rozwiązań, opis przyjętych założeń i rozwiązań projektowych (kompozycyjnych, formalnych, funkcjonalnych, konstrukcyjno-materiałowych itp.) adekwatnych do tematu pracy. Obie części pracy magisterskiej pozwalają na weryfikację nabytych przez studenta umiejętności badawczych, projektowych, pracy koncepcyjnej i wykazują przygotowania absolwenta do podjęcia twórczej działalności zawodowej w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego.

Celem pracy dyplomowej inżynierskiej jest wykazanie opanowania warsztatu architekta-urbanisty, a tym samym przygotowania absolwenta do pracy twórczej w zakresie kształtowania środowiska przestrzennego z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z kontekstu, jak i indywidualnych potrzeb człowieka lub grup społecznych. Celem pracy dyplomowej magisterskiej jest wykazanie przygotowania absolwenta do podjęcia twórczej działalności zawodowej w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego. Rada Wydziału, na każdy rok akademicki, uchwała listę promotorów dla danego rocznika oraz limit dyplomantów przypadających na jednego promotora. Lista promotorów dla danego rocznika, wykaz proponowanych tematów prac dyplomowych oraz limit dyplomantów przypadających na jednego promotora, po zatwierdzeniu przez Dziekana, podawane są do wiadomości studentów w terminie umożliwiającym wybór promotora i zatwierdzenie tematu pracy dyplomowej co najmniej jeden semestr przed zakończeniem studiów. Student uzgadnia temat pracy dyplomowej z promotorem. Lista promotorów z dyplomantami i tematami dyplomów zostaje zatwierdzona przez Dziekana najpóźniej do końca semestru poprzedzającego semestr dyplomowy. Student obowiązany jest złożyć pracę dyplomową w terminie do 30 września. Praca wgrywana jest do systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD), a następnie, po zaakceptowaniu przez promotora i przejściu weryfikacji antyplagiatowej w systemie JSA, składana jest do dziekanatu. Po uzyskaniu dwóch pozytywnych ocen (od promotora i recenzenta) Dziekan wyznacza termin egzaminu dyplomowego, który nie powinien odbyć się później niż 30 dni od dnia złożenia pracy. Do przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, który może mieć charakter otwarty, Dziekan powołuje Komisję Egzaminacyjną Dyplomową. Procedura egzaminu dyplomowego odbywa się według następującego porządku: prezentacja pracy dyplomowej; obrona pracy dyplomowej (recenzent wygłasza recenzję zawierającą uwagi i pytania dotyczące pracy dyplomowej, dyplomant odpowiada na pytania i wątpliwości recenzenta, przewodniczący Komisji ogłasza dyskusję nad pracą dyplomową, dyplomant ustosunkowuje się do zgłoszonych uwag, promotor może brać udział w dyskusji); ustny egzamin sprawdzający wiedzę studenta. Pytania na egzamin dyplomowy podawane są wcześniej do wiadomości studentów.

Zasady weryfikacji efektów uczenia się określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Koordynator przedmiotu, w porozumieniu z zespołem realizującym, ustala warunki i sposoby zaliczenia wszystkich form prowadzonych zajęć. Zasady zaliczania podane są również

w systemie USOSweb. Proces oceniania w czasie realizacji zajęć w zakresie: kryteriów, zasad i procedur jest jawny i niezmienny. Studenci są zapoznawani na pierwszych zajęciach z warunkami zaliczania. Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych form zajęć zawarte są w kartach przedmiotów. Podstawę do zaliczenia zajęć (uzyskanie punktów ECTS) stanowi otrzymanie przez studenta oceny w skali od 3 do 5 (ze wszystkich form), która potwierdza, że każdy z założonych dla zajęć efektów uczenia się został osiągnięty w akceptowalnym stopniu. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich egzaminów i zaliczeń oraz uzyskanie 30 punktów ECTS.

Zasady weryfikacji i oceny efektów uczenia się określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. W sytuacjach konfliktowych Dziekan może zarządzić, na wniosek studenta, przeprowadzenie zaliczenia/egzaminu w formie komisyjnej. Studenci mogą zgłaszać uwagi dotyczące realizacji procesu dydaktycznego do opiekunów dydaktycznych, prodziekana ds. studenckich i kształcenia czy dziekana.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej/udziału w tej działalności, umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 (studia pierwszego stopnia) i B2+ (studia drugiego stopnia). Zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta formy oceniania studentów w celu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się to: ocena z egzaminu lub zaliczenia wykładu przeprowadzanego najczęściej w formie pisemnej (forma ustna w przypadku egzaminu dyplomowego); ocena punktowa z kolokwii oraz sprawdzianów w formie pisemnej, wymagających udzielenia opisowej odpowiedzi na otwarte pytania; ocena „formatek” obliczeniowo-rysunkowych; ocena klauzur rysunkowych; ocena zadań etapowych na zajęciach; ocena aktywności na zajęciach (głównie seminaria); ocena wypowiedzi ustnych, wypowiedzi pisemnych oraz z testów modułowych (języki obce); ocena prezentacji multimedialnych przygotowanych na podany temat, wraz z prezentacją (np. na seminarium dyplomowym); ocena prac projektowych semestralnych, wykonywanych samodzielnie lub zespołowo, w tym drugim przypadku często przeprowadzana z udziałem koordynatora przedmiotu i wszystkich prowadzących dane zajęcia (nie jest to rozwiązanie obligatoryjne). W przypadku prac dyplomowych dodatkową formą weryfikacji, na szerszym forum, stanowi wydziałowy system kwalifikacji prac dyplomowych do konkursów regionalnych, krajowych i międzynarodowych na najlepsze prace dyplomowe obronione w danym roku akademickim.

Na obu stopniach studiów realizowane są: prace egzaminacyjne pisemne w formie testowej, mieszanej (np. wymagającej rysunku) i opisowej; prace etapowe, ściśle powiązane z formą i specyfiką zajęć prowadzonych na kierunku architektura w postaci: prac pisemnych (testów, klauzur), referatów, projektów (plansz projektowych, makiet w skali), teczek prac plastycznych; prace etapowe, pozwalające na sukcesywną weryfikację i ocenę postępu pracy studenta w trakcie trwania przedmiotu, w postaci: klauzur (prostych zadań projektowych/ szkiców terenowych/ inwentaryzacji obiektów/ makiet w skali), prac artystycznych, projektów, przeglądów prac semestralnych (ocena poziomu i zaawansowania prac najczęściej w połowie semestru), referatów, prezentacji w formie multimedialnej, portfolio i innych prac zaliczeniowych; projekty semestralne (na zajęciach projekt), projekty dyplomowe (część projektowa pracy dyplomowej); studenci realizują koncepcyjne projekty z obszaru projektowania architektonicznego, urbanistycznego, planowania przestrzennego i regionalnego oraz ochrony i konserwacji zabytków.

Efekty w zakresie kompetencji społecznych oceniane są głównie poprzez obserwację pracy studenta, a oceniane są m.in. umiejętność pracy w grupie, aktywność i dyskusja na zajęciach; potwierdzeniem tych efektów są także prace projektowe wykonane zespołowo. Kompetencje społeczne weryfikowane są również podczas projektowania zespołowego oraz prezentowania prac na szerszym forum (w tym przeglądy prac na hali Wydziału). Efekty odnoszące się do działalności naukowej weryfikowane są też przez opiekunów praktyki badawczej i nauczycieli prowadzących zajęcia nauczające metodologii pracy naukowej (seminarium dyplomowe).

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i dyplomowych. Zespół oceniający zapoznał się z wybranymi pracami etapowymi (*architectural and urban design 1, projektowanie architektoniczno-urbanistyczne 1- mieszkalnictwo wielorodzinne, historia architektury współczesnej, projektowanie architektoniczne wspomagane komputerowo, historia kultury i sztuki, Building Structures – Computer Modelling 1, Building Information Modeling, Regional Planning*) oraz dyplomowymi (Kaplica wielu wyznań, Sztuka dopasowania – plomba w zabudowie miejskiej, Dom z pracownią, Architektura (dla) duszy, Dom kultur pogranicza, Obiekt zero-energetyczny, Przystań cyfrowych nomadów, Świadomi przyszłości - projekt zrównoważonego obiektu śródmiejskiego zgodnego z zasadami permakultury, Pensjonat dla domostw w wieku emerytalnym, Architektura światła - światło architektury. Adaptacja ruin dawnego klasztoru w Kells na muzeum światła). Treści programowe zajęć były zgodne z zakładanymi w sylabusach zajęć, formy prac etapowych były właściwie dobrane i weryfikowały zakładane efekty uczenia się. Prace dyplomowe, na obu stopniach studiów, spełniały wymagania stawiane pracom dyplomowym na studiach kończących się nadaniem tytułu zawodowego inżyniera architekta/magistra inżyniera architekta.

Dowodem na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są prace dyplomowe (inżynierskie i magisterskie zrealizowane w latach 2020-2024) nagrodzone przez lokalne samorządy i instytucje, a także w konkursach lokalnych i ogólnopolskich oraz publikacje naukowe, których współautorami są studenci.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji i kryteria kwalifikacji na studia pierwszego i drugiego stopnia są przejrzyste i selektywne i zapewniają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Procedura dyplomowania zapewnia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne, umożliwiając sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej (studia pierwszego stopnia) oraz udział w tej działalności (studia drugiego stopnia) oraz ocenę opanowania języka na poziomie zakładanym dla kierunku na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Osiąganie przez studentów efektów uczenia się jest prawidłowo dokumentowane w formie prac etapowych i dyplomowych. Rodzaj i tematyka prac etapowych oraz dyplomowych, jak

również ich forma i stawiane im wymagania są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się dyscypliny, do której przyporządkowano kierunek. Studenci kierunku są autorami i współautorami publikacji naukowych. Potwierdza to uzyskiwanie przez studentów kierunku zakładanych efektów uczenia się, w tym kompetencji badawczych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kształcenie na kierunku architektura realizuje kadra badawczo-dydaktyczna, którą tworzy zespół 70 pracowników: 2 profesorów tytularnych, 11 doktorów habilitowanych, 33 doktorów, 24 osób z tytułem zawodowym magistra/magistra inżyniera architekta. W tej grupie 48 pracowników jest zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. W kadrze prowadzącej kształcenie na studiach pierwszego i drugiego stopnia dyscypliną naukową architektura i urbanistyka reprezentują wszyscy zatrudnieni poza prowadzącymi zajęcia: *matematyka, mechanika budowli, historia kultury i sztuki, dziedzictwo architektury regionu, plastyka-malarstwo, plastyka-modelowanie, języki obce, komunikacja, filozofia i estetyka, zarządzanie, zaawansowane systemy technologiczne*. Kwalifikacje kadry reprezentującej dyscyplinę naukową architektura i urbanistyka obejmują następujące grupy kompetencji, składających się na pełny zakres profesjonalnych prac w zawodzie architekta: projektowanie architektoniczne, urbanistyczne i ruralistyczne, historia architektury i urbanistyki, ochrona i konserwacja architektury historycznej, przekształcenia historycznych założeń architektonicznych i urbanistycznych, wykorzystanie współczesnych narzędzi i metod w projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym.

Aktualny dorobek naukowy, osiągnięcia praktyczne i doświadczenia dydaktyczne pracowników kierunku obejmują dziedziny nauk: inżynieryjno-technicznych, sztuki oraz humanistycznych. Profil kadry odpowiada dyscyplinie naukowej architektura i urbanistyka i jest kształtowany jest w oparciu o charakterystyczne dla kierunku architektura główne obszary prowadzonych badań i opracowań studialno-projektowych:

- współczesne koncepcje kształtowania przestrzeni zurbanizowanej z uwzględnieniem walorów dziedzictwa kulturowego przygranicznego regionu Podlasia oraz kierunkowych kryteriów ponadregionalnej koncepcji „Via Carpatia”,

- kształtowanie obiektów architektonicznych z uwzględnieniem kryteriów zrównoważonego rozwoju i racjonalnym stosowaniem tradycyjnych i nowoczesnych materiałów i technologii budowlanych,
- zastosowanie narzędzi cyfrowych w projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym.

Prowadzone badania wpisują się w aktualne nurty zagadnień podejmowanych w nauce oraz praktyce architektonicznej. Wyniki prowadzonych badań naukowych pracownicy kierunku publikują w czasopiśmie punktowanych i prezentują na krajowych i międzynarodowych konferencjach, co oznacza, że kadra kierunku posiada aktualny, udokumentowany dorobek naukowy oraz projektowo-twórczy z zakresu odpowiadającego profilowi prowadzonych zajęć, mieszczący się w dyscyplinie naukowej architektura i urbanistyka. Dorobek ten umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Część nauczycieli posiada dorobek w dyscyplinach pokrewnych (związanych z budownictwem, sztukami plastycznymi, planowaniem przestrzennym, projektowaniem wnętrz architektonicznych i grafiki).

Kadrę kierunku realizującą kształcenie na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku architektura tworzą głównie zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy pracownicy: Katedry Projektowania Architektonicznego i Historii Architektury, Katedry Architektury Mieszkaniowej i Urbanistyki oraz Katedry Kultur Lokalnych. Do wybranych części cykli kształcenia na kierunku architektura angażowani są również pracownicy dydaktyczni tworzący kadrę pozostałych kierunków prowadzonych przez Uczelnię w strukturze organizacyjnej Wydziału tj. architektura wnętrz i grafika.

Znacząca część pracowników ocenianego kierunku dysponuje doświadczeniami uzyskanymi w profesjonalnych realizacjach architektonicznych (np. projekt architektoniczny budynku „C” Zespołu Szkół Muzycznych w Białymstoku, projekt architektoniczno-budowlany z dokumentacją geologiczno-inżynierską obiektów w Mielniku i Kupientynie, projekt architektury wnętrz Klubu Senior + w gminie Tykocin), większość nauczycieli prowadzi działalność projektową oraz ekspercką. W gronie tym są również osoby z doświadczeniami w pełnieniu funkcji w komisjach i radach naukowych (Sekcja Historii Architektury i Urbanistyki oraz Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Komitetu Architektury i Urbanistyki Polskiej Akademii Nauk, Międzynarodowa Rada Naukowa Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata, Polski komitet Narodowy Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ICOMOS-POLSKA), stowarzyszeniach i organizacjach zawodowych (SARP, Izba Architektów RP) oraz instytucjach samorządowych (Miejska Komisja Urbanistyczno-Archeologiczna w Białymstoku, Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Archeologiczna przy Marszałku Województwa Podlaskiego). Tego typu zakres predyspozycji, eksperckich, kompetencji i doświadczeń uwzględniany jest w doborze nauczycieli akademickich do poszczególnych zajęć tworzących program studiów.

Indywidualne kompetencje pracowników kierunku są właściwie uwzględniane w przydziale zajęć dydaktycznych. Udokumentowane kompetencje, doświadczenia i kwalifikacje tych pracowników odpowiadają wymogom zapewniającym realizację programu studiów zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu architekta.

Poziom kadry w tym zakresie oraz prezentowane kompetencje dydaktyczne – potwierdzone przeprowadzonymi hospitacjami zajęć i wynikami ankietyzacji studentów - zapewniają prawidłową realizację programów studiów oraz nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Nauczyciele akademicki posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym wykorzystanie interdyscyplinarnej wiedzy w precyzowaniu rozwiązań projektowych

w skali architektonicznej i urbanistycznej, stosowanie właściwych metod opracowania zadań studialnych i projektowych realizowanych indywidualnie i zespołowo, stosowanie adekwatnych metod prezentacji werbalnych i obrazowych idei zawartych w opracowaniach studialnych i projektowych.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Liczba godzin ponadwymiarowych pracowników badawczo-dydaktycznych nie może przekraczać 25% pensum, zaś pracowników dydaktycznych 50% pensum.

Głównym kryterium kształtowania kadry kierunku jest zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia zawodowego - praktycznego studentów oraz systematyczny rozwój jej poziomu naukowego. Taki profil kadry kierunku architektura odpowiada misji Uczelni, która skupia się na kształceniu kadry inżynierskiej głównie dla lokalnego środowiska regionu.

Nowi pracownicy kierunku architektura rekrutowani są głównie spośród wyróżniających się absolwentów Wydziału Architektury PB. Transparentny tryb ich zatrudniania regulują uczelniane procedury konkursowe. Przy zatrudnianiu nowych pracowników uwzględnia się następujące kryteria: doświadczenia akademickie i zawodowe, dorobek naukowy i twórczy. Kryteria szczegółowe oceny kandydatów obejmują - w zależności od stanowiska - kompetencje naukowe, praktyczne i dydaktyczne.

W okresie zatrudnienia wszyscy pracownicy poddawani są ocenie w formie: hospitacji prowadzonych przez nich zajęć, okresowej oceny przeprowadzanej na Uczelni (co dwa lata), oceny ankietowej przeprowadzanej przez studentów. Okresowa ocena pracowników obejmuje ich działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Nauczyciele akademicy, uzyskujący najlepsze wyniki podczas ankietyzacji, nagradzani są przez Dziekana oraz Samorząd Studencki Politechniki Białostockiej, który przeprowadza cykliczny Konkurs na Najlepszego Dydaktyka PB. Wyniki oceny pracowników wykorzystywane są w precyzowaniu działań doskonalących kadrę oraz w korektach programów studiów na kierunku architektura.

Osiągnięcia naukowe, twórcze i dydaktyczne pracowników ocenianego kierunku stanowią podstawy do formułowania wniosków awansowych - w ocenianym okresie 3 pracowników uzyskało stopień doktora, 2 pracowników uzyskało stopień doktora habilitowanego, 2 pracowników otrzymało tytuł naukowy profesora. Ważnym jest, że obszary badań nauczycieli wpisują się w aktualne nurty zagadnień podejmowanych w nauce oraz praktyce architektonicznej i zapewniają perspektywę rozwoju kadry kierunku architektura. Wpisują się one w aktualne nurty zagadnień podejmowanych w nauce oraz praktyce architektonicznej.

Doskonalenie kompetencji dydaktycznych kadry kierunku architektura odbywa się m.in. w formie systemowych działań w ramach programów i kursów realizowanych na Uczelni – należą do nich:

- warsztaty dydaktyczne organizowane w ramach Akademickich Dni Dydaktyki Politechniki Białostockiej,
- szkolenia dydaktyczne w ramach projektów „PB Dostępna” i „Zaprojektowani PB”,
- staże naukowe w ramach projektu „Politechniczna Sieć Via Carpatia”.
- cykle profilowanych kursów i warsztatów językowych.

Transparentność systemu zatrudniania nowych pracowników, ich oceny i wynagradzania zapewnia stosowanie zapisów Regulaminu Wynagradzania Pracowników Politechniki Białostockiej. Polityka

kadrowa prowadzona na kierunku architektura potwierdza realizację kryterium kształtowania kadry dydaktycznej zapewniającej prawidłową realizację programowych zajęć. Analiza prowadzonej na ocenianym kierunku polityki kadrowej sprzyja stabilizacji zatrudnienia, zaś nauczycielom akademickim stwarza warunki stymulujące ich rozwój. Efekty prowadzonej polityki kadrowej potwierdzają liczne przykłady realizacji aspiracji środowiska kierunku architektura w podnoszeniu swojej pozycji w skali regionu i kraju.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Regulacje dotyczące Wewnętrznej Polityki Antymobbingowej w Politechnice Białostockiej zawarto w Załączniku Nr 2 do Regulaminu Pracy PB. W Uczelni powołano Komisję Antymobbingową (organ doradczy Rektora do rozpatrywania skarg o mobbing) oraz mediatora do spraw relacji interpersonalnych, którego zadaniem jest podejmowanie działań przy rozwiązywaniu sytuacji spornych, jak również interpersonalnych konfliktów pomiędzy pracownikami PB.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy posiadają aktualny i udokumentowany naukowy i zawodowy – z eksponowanym zakresem kompetencji zawodowych, charakterystycznych w uprawianiu zawodu architekta. Prowadzone przez pracowników projekty studialne i badania naukowe zawierają się w dyscyplinie architektura i urbanistyka, odpowiadają na aktualne problemy rozwiązywane przez środowisko architektów i urbanistów. Część pracowników badawczo-naukowych i dydaktycznych posiada cenny, udokumentowany dorobek projektowo-twórczy zapewniający wysoki poziom realizacji programów studiów. Oznacza to, że doświadczenie i kwalifikacje kadry zapewniają właściwą realizację programów studiów i zakładanych efektów uczenia się.

Struktura, liczebność, specyfika kompetencji i profesjonalnych doświadczeń kadry kierunku architektura zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne, a obciążenie przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Zasady obowiązujące w obsadzie zajęć dydaktycznych uwzględniają kryterium zgodności dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich z efektami uczenia się. Polityka kadrowa Uczelni spełnia wymogi transparentności zapewniające prawidłową realizację programu studiów, a zatrudnionym pracownikom zapewnia dobre warunki indywidualnego rozwoju.

Nauczyciele akademicy są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli, np. w formie hospitacji zajęć. Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich, a wyniki tych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, wykorzystywana w realizacji programów studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku architektura skupiona jest w budynku WA, zlokalizowanym przy ulicy Oskara Sosnowskiego 11. Ważnym elementem infrastruktury dydaktycznej ocenianego kierunku jest budynek specjalistycznego Laboratorium Architektury Energooszczędnej i Energii Odnawialnych. Jest ono wyposażone w nowoczesne rozwiązania stosowane w architekturze energooszczędnej oraz w aparaturę umożliwiającą monitorowanie parametrów w tym zakresie. Obszar niezabudowany wokół budynku dydaktycznego stanowi integralną część infrastruktury, wykorzystywaną w dogodnych warunkach do realizacji zajęć dydaktycznych w formie plenerowych warsztatów, budowy makiet w skali 1:1 czy tworzenia artystycznych instalacji lub pokazów. Szczególnie wartościowym elementem infrastruktury ocenianego kierunku studiów jest Pracownia Hybrydowego Środowiska Projektowania Architektonicznego (Augmented Reality Laboratory). Tworzona i modernizowana w ostatnich latach - aktualnie wyposażona jest w instalację CAVE - tworzy tzw. Jaskinię VR.

Układ przestrzenny budynku wyznacza jej centralny element w postaci wieloprzestrzennej hali o pow. ok. 760 m². Pełni ona wielofunkcyjną rolę: przestrzeni wykładowo-dydaktycznej, wystawowej, koncertowej. Wokół tej przestrzeni - w czterokondygnacyjnym układzie - zlokalizowane są pomieszczenia dydaktyczne, laboratoryjne, administracyjne. Dla potrzeb ocenianego kierunku wykorzystuje się głównie: 3 sale wykładowe, 19 sal dydaktycznych, 5 pracowni specjalistycznych, 3 pracownie komputerowe. Poszczególne pomieszczenia infrastruktury - aule wykładowe i pracownie ćwiczeniowe wyposażone są w standardowe sprzęty dydaktyczne i urządzenia multimedialne, a laboratoria w specjalistyczną aparaturę, urządzenia i narzędzia.

Poszczególne składowe infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w trakcie kształcenia na kierunku architektura - ich parametry ilościowe, powierzchniowe, funkcjonalne i wyposażenie techniczne - są zgodne ze potrzebami procesu nauczania i uczenia się, odpowiadają specyfice objętych standardami studiów architektonicznych, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów

uczenia się oraz przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Pracownie komputerowe wyposażone są w zestawy komputerowe z profesjonalnym oprogramowaniem, sukcesywnie aktualizowanym. Dostępna dla pracowników i studentów ocenianego kierunku infrastruktura informatyczna odpowiada aktualnym wymaganiom - zarówno sprzęt komputerowy, jak i jego oprogramowanie - są systematycznie unowocześniane. Są to m.in. zestawy komputerowe z oprogramowaniem do projektowania architektonicznego (Blender, Unreal Engine 4, Twinmotion, AutoCAD, 3d Max, Revit, Cinema 4d, ArchiCAD i graficznego (Gimp, Inkscape) W ramach pracy własnej - wynikającej z programu studiów - studenci kierunku mają do dyspozycji pracownię z zestawem drukarek 3D oraz pracownię fotograficzną z aparaturą do fotografii cyfrowej i analogowej. Te elementy infrastruktury umożliwiają opracowywanie projektów architektonicznych i urbanistycznych w formie trójwymiarowych makiet. Infrastruktura informatyczna jest nowoczesna, nieodlegająca od aktualnie używanej w działalności naukowej/zawodowej i umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym kompetencji badawczych.

W budynku WA funkcjonuje system oznakowania p.poż. oraz sygnalizacji pożaru dla osób z niepełnosprawnościami. Warunki użytkowe poszczególnych składowych infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz standardy ich wyposażenia technicznego odpowiadają wymogom sformułowanym w aktualnie obowiązujących przepisach BHP.

W przestrzeniach otwartych oraz w pomieszczeniach dydaktycznych dostępna jest sieć bezprzewodowa. Zapewniony jest dostęp studentów do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów, itp.

Obiekty infrastruktury wykorzystywanej w trakcie studiów na kierunku architektura spełniają wymogi z zakresu standardów dostępności dla osób z indywidualnymi potrzebami bądź niepełnosprawnościami. Funkcjonują w nich usprawnienia zapewniające możliwości nauki, funkcjonowania na Uczelni i prowadzenia badań naukowych dla całej społeczności akademickiej, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Wejścia do budynku (4 na 5 funkcjonujących) pozbawione są przeszkód architektonicznych. Wewnątrz budynku zamontowane są windy. W elementy informacji wyposażone są strefy komunikacji poziomej i pionowej. Na pierwszej kondygnacji zlokalizowane są pomieszczenie higieniczno-sanitarne, odpowiadające standardom dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W obiekcie funkcjonuje pętla indukcyjna zapewniająca komfortowe funkcjonowanie urządzeń służących osobom niedosłyszącym. Oznacza to, że zapewniono dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego.

Biblioteka Wydziału zlokalizowana jest w części własnego budynku dydaktycznego, stanowi ona wydzieloną część Biblioteki Głównej PB (zlokalizowanej w budynku Centrum Nowoczesnego Kształcenia). W jej wielospecjalistycznych zasobach znajduje się również część tematycznie odpowiadająca specyfice studiów na kierunku architektura. Wielkość zasobów biblioteki z tego zakresu odpowiada podstawowemu poziomowi wymagań - obejmuje on podręczniki akademickie, skrypty, zeszyty naukowe, normy, czasopisma. Pełny zakres zasobów bibliotecznych

wykorzystywanych przez pracowników i studentów kierunku architektura obejmuje 5346 wydawnictw zwartych (5056 pozycji książkowych, 75 broszur, 77 podręczników akademickich, 138 katalogów). Biblioteka prowadzi regularną prenumeratę czasopism krajowych i zagranicznych (Architecture Design, Architectural Review, Baumaister, Detail, Domus, Communication Arts). W zasobach Biblioteki wydziałowej dostępne są pozycje bibliograficzne zalecane w sylabusach zajęć. Indywidualne zapotrzebowania pracowników i studentów realizowane są poprzez zakup nowych pozycji w trakcie systematycznego rozwijania zasobów biblioteki. W ramach funkcjonującej Biblioteki Głównej Politechniki Białostockiej dostępne są bazy źródeł bibliotecznych - w tym między innymi baza o międzynarodowym zasięgu EBSCO Art&Architecture Source. Stopień wykorzystywania czasopism dostępnych w zasobach biblioteki jest monitorowany przez pracowników biblioteki.

W przestrzeni pomieszczeń biblioteki znajdują się komputery wyposażone w oprogramowanie specjalistyczne edytorskie i graficzne, pozwalające na korzystanie z cyfrowych baz naukowych i bibliotecznych. W strukturze aparaturowej, wspomagającej funkcjonowanie biblioteki, dostępny jest między innymi tablet z oprogramowaniem tłumacza polskiego języka migowego oraz lupa elektroniczna Ruby XL HD.

Struktura Biblioteki, lokalizacja poszczególnych jej obiektów, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego i zgodnego z przepisami BHP korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Doskonalenie infrastruktury i uzupełnianie zasobów bibliotecznych realizowane jest z inicjatywy pracowników i studentów. W trakcie wizytacji potwierdzono realizację systematycznego unowocześniania aparatury badawczej, sprzętu komputerowego oraz uaktualniania wykorzystywanych w procesie dydaktycznym programów komputerowych. Działania te koordynuje uczelniany Zespół ds. przeprowadzania przeglądów wykorzystania laboratoriów i aparatury badawczej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa ocenianego kierunku zlokalizowana jest w jednym miejscu, dobrze skomunikowanym z innymi obiektami Politechniki Białostockiej.

Infrastruktura oraz jej wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy architekta oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Bardzo wartościowymi elementami infrastruktury Uczelni są: budynek Laboratorium Architektury Energooszczędnej i Energii Odnawialnych oraz Pracownia Hybrydowego Środowiska Projektowania Architektonicznego (Augmented Reality Laboratory) – stanowią one unikalne w skali polskich uczelni architektonicznych środowiska realizacji procesów kształcenia i prowadzenia badań naukowych.

Budynek główny, gdzie odbywają się zajęcia dydaktyczne, którego centralną przestrzenią jest wielkopowierzchniowa hala, mieści funkcjonalnie zaprogramowane pomieszczenia dydaktyczne,

laboratoryjne, biblioteczne i administracyjne. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i udział w tej działalności.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów, itp.

Warunki użytkowe poszczególnych składowych infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz standardy ich wyposażenia technicznego odpowiadają wymogom sformułowanym w aktualnie obowiązujących przepisach BHP.

Obiekty wykorzystywane w procesie kształcenia spełniają zasadnicze zakresy standardów dostępności dla osób z indywidualnymi potrzebami. Funkcjonują w nich usprawnienia zapewniające możliwości nauki, funkcjonowania na Uczelni i prowadzenia badań naukowych dla całej społeczności akademickiej, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Należy stwierdzić spełnienie standardu jakości kształcenia na kierunku architektura w odniesieniu do przeanalizowanego stanu infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej. Aktualny stan infrastruktury umożliwia studentom i pracownikom kierunku architektura kształcenie na bardzo dobrym poziomie. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu architekta. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna, informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym uzupełnieniom i modernizacji inicjowanym przez pracowników Uczelni i studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi współpracuje Wydział w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Widoczna jest stała, aktywna i wielopłaszczyznowa współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym o zasięgu lokalnym, regionalnym i międzynarodowym w tym z pracodawcami. Współpraca realizowana jest w oparciu o dwustronne umowy partnerskie, umowy dot. realizacji praktyk, oferty współpracy przy realizacji projektów i prac dyplomowych. Przedstawiono szereg podpisanych umów o współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami. Celem tych działań jest możliwość doradztwo podmiotów zewnętrznych w sprawie programu studiów, stały monitoring oczekiwań pracodawców formułowany wobec kandydatów do pracy w zawodzie architekta i sektorach powiązanych z architekturą, a także umożliwianie bezpośredniego uczestnictwa podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie kształcenia studentów. Współpraca jest wieloaspektowa i obejmuje instytucje kulturalno-artystyczne, instytucje związane z ochroną i konserwacją zabytków, jednostki samorządu terytorialnego m.in. Augustów, Hajnówkę, Białystok, gminę Bielsk Podlaski, gminę Choroszcz, gminę Supraśl, gminę Wasilków. Widoczna jest wieloletnia współpraca w zakresie realizacji praktyk zawodowych (m.in: firmy i pracownie architektoniczne: Arkon, Meteor Architects, Atelier Zetta, AB Projects, Architectura Cube, Ad-Studio), konkursów, warsztatów, plenerów malarskich, wyjazdów studyjnych. Zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego obejmuje głównie teren województwa podlaskiego i sąsiednich województw. Uczelnia, w tym kierunek architektura, dąży do integracji środowisk naukowych, biznesowych i samorządowych w północno-wschodniej Polsce, włączając tereny pogranicza tj. Litwy, Białorusi i Ukrainy. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. Są to również seminaria, wizyty studyjne, realizacja prac etapowych i dyplomowych, wykłady, spotkania i wystawy.

Współpraca nastawiona jest na długofalowe działanie i budowanie trwałych relacji. Projekty wykonane przez studentów w ramach zajęć projektowych dotyczyły realnych potrzeb zdiagnozowanych w najbliższym regionie, odpowiadały na potrzeby zgłaszane przez lokalne samorządy i instytucje, czy też otoczenie biznesowe. Dzięki takiej współpracy studenckie prace koncepcyjne mają szansę na dalszą realizację projektową, a samorządy uzyskują wielowariantowe możliwości rozwiązywania bieżących problemów związanych z architekturą i urbanistyką. Poza pracami naukowo-badawczymi (ekspertyzy, projekty badawczo-wdrożeniowe) niezwykle ważnym aspektem kształcenia architektów są konkursy. W ramach zajęć projektowych realizowane są konkursy dla interesariuszy zewnętrznych, poprzedzone warunkami konkursu, spotkaniem i dyskusją z zainteresowaną stroną oraz wizją lokalną. Zwycięskie prace odbierane są przez interesariuszy i nauczycieli akademickich oraz nagradzane. Były to m.in. konkurs Burmistrza Gminy Zabłudów na koncepcję Miejskiego Domu Kultury w Zabłudowie, konkurs Burmistrza Gminy Supraśl na koncepcję zagospodarowania terenu przed monasterem w Supraślu, konkurs Burmistrza Choroszczy na koncepcję przedszkola i budynek remizy z salą bankietową w Choroszczy i wiele innych. Po zakończeniu konkursów odbywają się spotkania z mieszkańcami miast i gmin połączone z dyskusją nad projektami, co daje możliwość bezpośredniego kontaktu studenta z realiami życia zawodowego. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, obejmuje także organizację i realizację praktyk inwentaryzacyjnych budowlanych i inwentaryzacyjnych urbanistycznych przez Spółdzielnię Mieszkaniową Zachęta w Białymstoku, gminę Supraśl i miasto

Hajnówka. Uzyskane w ten sposób inwentaryzacje posłużyły do dalszych opracowań studenckich prac przejściowych i dyplomowych. Wystawy prac studenckich, wspierane przez otoczenie społeczno-gospodarcze, pozwalają na zaprezentowanie dorobku, ale także na bezpośredni kontakt z odbiorcami. Taka forma jest szczególnie ważna w architekturze, gdzie umiejętność prezentacji własnych pomysłów i rozwiązań jest kluczowa. Wiele z tych konkursów powstało dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich w Białymstoku, Podlaską Okręgową Izbą Architektów w Białymstoku m.in.: otwarty konkurs firmy Unibep na projekt budynku wykorzystującego technologie drewniane, konkurs firmy Equalan na siedzibę firmy, konkurs firmy Mobile Homes Letniskowo na projekt całorocznego domu mobilnego, konkurs Dyrekcji Parku Narodowego Narwiańskiego na zagospodarowanie obrzeży parku oraz wiele innych konkursów. W ramach współpracy kierunku architektura z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywały się liczne spotkania i wykłady ekspertów zewnętrznych i uznanych architektów krajowych m.in. przedstawicieli Politechniki Lwowskiej, uniwersytetu w Stambule, uniwersytetu w Katmandu, firmy Kuryłowicz & Associates. Organizowane są również warsztaty kosztorysowania, Boi-Architektury, BIM, warsztaty wnętrzarskie, Multimedialne, AI Architecture, warsztaty muralowe. Okazjonalnie wprowadzane są także inne formy rozszerzenia wiedzy studentów np. poprzez uczestnictwo w badaniach archeologicznych (katakumby w Supraślu), w trakcie których studenci mieli okazję do podniesienia kompetencji z zakresu konserwacji zabytków. Uznanie środowiska zyskały również prace dyplomowe (zarówno inżynierskie, jak i magisterskie), które zostały nagrodzone w ogólnopolskich i lokalnych konkursach branżowych, a także docenione przez lokalne samorządy i instytucje. Studenci i pracownicy dydaktyczni kierunku są współorganizatorami wydarzenia edukacyjno-promocyjnego East Design Days, zorientowanego na architekturę i sztuki projektowe w Polsce północno-wschodniej, Ogólnopolskiego Konkursu na najlepszą magisterską pracę dyplomową "Drewno w Architekturze".

Powołana została Rada Rozwoju Wydziału Architektury, w skład której wchodzi: przedstawiciele Podlaskiej Okręgowej Izby Architektów, SARP-u, Towarzystwa Urbanistów Polskich, przedstawiciele instytucji samorządowych, reprezentanci środowiska pracodawców. Program studiów został zaopiniowany pozytywnie w 2022 roku przez Radę Rozwoju Wydziału Architektury. Przedstawiciele Podlaskiej Okręgowej Izby Architektów i SARP-u wraz z kadrą dydaktyczną kierunku, której przedstawiciele w większości są praktykami z uprawnieniami projektowymi, prowadzą dyskusje nad usprawnieniem procesu kształcenia. Z inicjatywy interesariuszy zewnętrznych wprowadzane są zmiany w zakresie poszczególnych zajęć dotyczące zmian klimatu, bezpośrednio związane z projektowaniem i urbanistyką, a także budowania środowiska cyfrowego, rozwiązań futurystycznych w projektowaniu środowiska człowieka.

Do zadań Rady Rozwoju Wydziału Architektury należy m.in.: określenie potrzeb pracodawców w zakresie umiejętności przyszłych absolwentów, opiniowanie sylwetki absolwenta, organizacja praktyk zawodowych i staży, możliwość współpracy przy realizacji prac dyplomowych, możliwość organizacji wizyt studyjnych, możliwość prowadzenia wykładów gościnnych. Proces kształcenia na kierunku architektura realizowany jest także poprzez udział pracowników dydaktycznych w organach instytucji zewnętrznych jak Miejskie i Gminne Komisje Urbanistyczno-Architektoniczne, Komitecie Architektury i Urbanistyki PAN, Polskim Komitecie Narodowym Rady Ochrony Zabytków ICOMOS-POLSKA, SARP, Izba Architektów, którzy na bieżąco śledzą rozwój myśli architektonicznej i tendencje na rynku pracy. Rozwijane są również kanały dostępu do otoczenia społecznego w celu transferu wiedzy na rzecz społeczeństwa, popularyzacji wiedzy architektonicznej w społeczeństwie, wskazywanie wartości dodanej wpływu architektury i urbanistyki na rozwój społeczeństwa

i społeczności lokalnych wynikających z proponowanych rozwiązań koncepcyjnych, a także propagowanie studiów architektonicznych wśród młodzieży szkół średnich.

Wydział, w odniesieniu do kierunku architektura, zakłada długofalową współpracę ze środowiskiem społeczno-gospodarczym i jak dotąd nie było konieczności weryfikowania nawiązanych wcześniej kontaktów. Aktywnie pozyskuje się nowych kontrahentów do współpracy, zgodnie z nowymi wyzwaniem rynku pracy, dotyczącymi np. innowacji w obrębie oprogramowania wspomagającego projektowanie i sztucznej inteligencji. W ramach doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wprowadzono nieformalne przeglądy tej współpracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi kierunek współpracuje jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Oceniając rodzaj, zakres i zasięg działalności tych instytucji należy stwierdzić, że ich dobór jest właściwy. Współpraca ma charakter stały, systematyczny i przybiera różnorakie formy. Istotną składową edukacji, zwłaszcza w kontekście zawodu architekta jest przyswajanie wiedzy w toku studiów i umiejętności praktycznych w trakcie praktyk zawodowych. Realizowane projekty związane z potrzebami gospodarczymi i społecznymi mają realny wpływ na miejscową społeczność. Praktyka zawodowa, konkursy oraz współpraca z firmami daje studentom możliwość zgłębiania aktualnych i realnych potrzeb zawodowego rynku pracy, zdobycia umiejętności współpracy z różnymi środowiskami. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w odniesieniu do programu studiów, wykorzystywane są w działaniach doskonalących. Bezpośredni i częsty kontakt kierunku ze środowiskiem pracodawców spowodował możliwość szybkiego i właściwego reagowania na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego przy opracowaniu koncepcji kształcenia. Otwartość kierunku na środowisko zewnętrzne jest gwarancją przenoszenia doświadczeń związanych z wykonywaniem zawodu architekta do procesu dydaktycznego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia to jeden z priorytetów „Strategii rozwoju Politechniki Białostockiej”. W jego realizacji podkreślane są następujące uwarunkowania:

- specyficzne położenie Uczelni na obszarze państwowego i kulturowego pogranicza,
- zmieniające się wymagania rynku pracy - zarówno lokalnego jak i postrzeganego w skali kraju i szerzej w perspektywie międzynarodowej i globalnej.

Podstawowymi polami podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia na ocenianym kierunku są:

- realizacja kształcenia w języku angielskim (studia drugiego stopnia),
- otwarcie na studentów zagranicznych,
- kontakty i wymiana kadry i studentów kierunku z ośrodkami naukowymi z krajów Europy.

Zakładanym efektem realizacji programowych form doskonalenia umiejętności językowych jest przygotowanie studentów kierunku architektura do pracy naukowej oraz zawodowej w międzynarodowym środowisku. Na studiach pierwszego stopnia realizowanych jest 120 godz. obcego języka nowożytnego umożliwiających uzyskanie kompetencji językowych na poziomie B2, zaś na studiach drugiego stopnia 30 godzin umożliwiających osiągnięcie znajomości języka na poziomie B2+. Elementy kształcenia kompetencji językowych implementowane są w innych elementach procesu kształcenia np.: w ramach zajęć objętych projektem „City Go” opracowywane są prezentacje w języku angielskim.

Podnoszenie kwalifikacji językowych kadry ocenianego kierunku wspomagane jest różnorodnymi formami szkoleń i kursów organizowanych przez Uczelnię np.: kursy językowe i staże zagraniczne realizowane w ramach projektu PB2020-Zintegrowany Program Rozwoju PB oraz szkolenia językowe dla nauczycieli projektu GLOCAL ADD_ON_SKILLS.

W ostatnich latach w ramach rekrutacji na studia architektoniczne przeprowadzono nabór studentów zagranicznych na studia drugiego stopnia w języku angielskim. Mimo małej liczby kandydatów - 2 studentów z Turcji - podjęto realizację tego zamierzenia. Wspomagają je władze Uczelni z założeniem uzyskania stopniowo lepszych efektów umiędzynarodowienia w kolejnych rekrutacjach.

Główny nurt aktywności edukacyjnej zmierzającej do podniesienia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia opiera się na elementach systemu Erasmus. W latach 2022-2023 Uczelnia uczestniczyła w realizacji projektu edukacyjnego UE Erasmus + - „CityGO – Challenge – Oriented Collaborative Online Communities in the Paradigm of Sustainable City”.

W ramach programu PROM, finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej, zrealizowano udział 12 doktorantów z uczelni z Czech, Węgier, Rumunii i Rosji w Międzynarodowej Konferencji Naukowej 100Bauhaus, zorganizowanej w 2019 roku przez kadrę związaną z ocenianym kierunkiem studiów. Współorganizatorami tej konferencji była Berlińska Akademia Sztuki, Saksońska Akademia Sztuki oraz Goethe-Institut. W 2023 roku na ocenianym kierunku zorganizowano Międzynarodową Konferencję Naukową „Digital Architecture Research DARE”, w której uczestniczyło 12 doktorantów oraz 2 pracowników naukowych z zagranicznych uczelni (Austrii, Czech, Wielkiej Brytanii, Norwegii, Grecji, Turcji i Cypru).

Poza programowymi zajęciami językowymi na poszczególnych stopniach studiów studenci kierunku korzystają z możliwości uczestnictwa w międzynarodowych warsztatach studenckich. Tego typu przykładami umiędzynarodowienia są: Międzynarodowe warsztaty Studenckie #WAPB (PL) #VTDK (LT); RE-DEFINICJA przeprowadzone w październiku 2023 roku. Uczestniczyło w nich 14 studentów i 4 pracowników naukowych w Wydziale Architektury oraz z Vilnius College of Technology and Design. Kolejna edycja tej formuły warsztatów studenckich odbyła się w Wilnie w grudniu 2023 roku.

W ramach realizacji Programu Erasmus+ Blended Intensive Programme 6 studentów i 2 pracowników naukowych związanych z kierunkiem architektura uczestniczyło w 2023 roku w wyjeździe dydaktycznym do Universidad Politecnica de Madrid. Cykle zagranicznych wyjazdów studialnych organizuje kadra Katedry Architektury Kultur Lokalnych - obejmują one wybrane miejsca na terenie Polski, Litwy, Łotwy, Białorusi i Ukrainy. Zagranicznymi Partnerami projektu Cocon-Eko-Etno kapsuła były: GAL Haut Lande d'Armagnac, Prc Naturel Regional Lande de Gascogne oraz Stowarzyszenie „La Foret d'art. Contemporain”.

Działaniom zmierzającym do zwiększania aktywności międzynarodowej kadry naukowej służą cykle kursów językowych organizowanych dla pracowników Uczelni (w ramach projektu PB2020 - Zintegrowany Program Rozwoju PB).

Aktywność studentów i pracowników ocenianego kierunku w ramach programu Erasmus+ charakteryzują liczbowe zestawienia obejmujące całą Uczelnię : np. w roku akademickim 2023/2024 w liczbie 21 wyjeżdżających studentów Politechniki Białostockiej było 18 studentów z Wydziału Architektury. W okresie 2019-2024 w ramach programu Erasmus+ z kierunku architektura wyjechało 88 studentów, zaś z grupy pracowników wyjechało 22 pracowników. Dominującymi kierunkami tych wyjazdów naukowych są: Hiszpania, Litwa, Turcja.

Aktualnie Wydział realizuje wymianę międzynarodową studentów i pracowników naukowych w oparciu o kilkadziesiąt umów z zagranicznymi uczelniami - m.in. z Austrii, Belgii, Chorwacji, Czech, Grecji, Hiszpanii, Litwy, Łotwy, Mołdawii, Portugalii, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Turcji i Włoch.

Różnorodne formy wymiany międzynarodowej z uczelniami z zagranicy, inicjowanej przez pracowników kierunku architektura, realizowane są w postaci: udziału w zajęciach programowych (np.: wykłady i seminarium dyplomowe prowadzone przez wykładowcę z Instytutu Architektury Politechniki Lwowskiej w ramach Politechnicznej Sieci VIA CARPATIA), otwartych specjalistycznych wykładów i seminariów naukowych dla studentów i pracowników (np.: wykład online norweskiej architektki z firmy Helen&Hard, wykład profesora z Polytechnic Institute w Troy w USA), organizacji wspólnych seminariów, warsztatów, konferencji (np.: udział 20 zagranicznych wykładowców w organizacji międzynarodowej konferencji „DAR-e – Digital Architecture Research).

Ważnym osiągnięciem naukowym kadry kierunku architektura jest organizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Digital Architecture Research DARE” (dofinansowanej przez MEN w ramach programu „Doskonała Nauka”) - pierwsza jej edycja odbyła się 1-3 marca 2023 roku.

Rezultaty różnorodnych form umiędzynarodowienia służą poznaniu systemów kształcenia w innych krajach, podnoszeniu kompetencji i doskonaleniu umiejętności. Stymulowaniu poziomu umiędzynarodowienia procesu kształcenia sprzyja systematyczne jego monitorowanie i ocena. Proces ten poddawany jest bilansowi i ocenie raz w roku. Dane przeprowadzonych bilansów poddawane są analizom, a ich wyniki służą do przeprowadzaniu korekt w tym zakresie.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Realizowane formy umiędzynarodowienia procesu kształcenia zgodne są ze strategią Uczelni oraz koncepcją i celami kształcenia przyjętymi na Uczelni.

Uczelnia otwarta jest na kształcenie studentów z innych krajów. Studenci i pracownicy ocenianego kierunku mają zapewniony szeroki dostęp do form programu Erasmus. Uczelnia zapewnia wsparcie finansowe w realizacji pozaprogramowych form kształcenia na kierunku architektura - udział w międzynarodowych warsztatach, wykładach, wystawach.

Zakres międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów kierunku architektura obejmuje: udział w różnorodnych formach wymiany w ramach programu Erasmus+, realizację z uczelniami zagranicznymi (Hiszpania, Litwa, Turcja, Czechy) wspólnych tematów dydaktycznych, studialno-projektowych, badawczych, organizację i udział w międzynarodowych konferencjach, warsztatach, forach i wystawach, publikację i upowszechnianie efektów międzynarodowych doświadczeń w formie artykułów w czasopismach naukowych, referatach konferencyjnych, prezentacjach i wystawach.

Doświadczenia i efekty umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku architektura są systematycznie monitorowane i bilansowane - formowane w tym procesie wnioski uwzględnia się w doskonaleniu koncepcji i programów studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie nauczania jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek

pracy. Motywuje studentów do osiągania dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Pracownicy mają obowiązek odbywania konsultacji ze studentami, co najmniej 4 godziny konsultacji tygodniowo (w przypadku prowadzenia w danym semestrze co najmniej 9 godzin zajęć dydaktycznych w tygodniu) lub co najmniej 2 godziny konsultacji tygodniowo (w przypadku prowadzenia w danym semestrze do 8 godzin zajęć dydaktycznych w tygodniu). Godziny konsultacji podane są na stronie oraz na tabliczkach drzwi w budynku, gdzie odbywają się zajęcia. Dostępna jest także możliwość konsultacji z prodziekanem ds. studenckich i kształcenia w sprawach ogólnych. Studenci mają możliwość także indywidualnego kontaktu z nauczycielami akademickimi, poza wyznaczonymi godzinami zajęć i konsultacji zarówno w formie stacjonarnej, jak i zdalnej. Studentów wspierają także opiekunowie, wyznaczeni indywidualnie spośród pracowników Uczelni, dedykowani dla każdego roku. Studenci mogą korzystać z infrastruktury Uczelni, w tym pokoju wyciszenia, i przestrzeni przeznaczonej do pracy. Studenci są także angażowani we współpracę z pracownikami badawczo-dydaktycznymi, których efektem są wspólne publikacje naukowe w punktowanych czasopismach naukowych. Znaczącą rolę odgrywa w tym czasopismo Politechniki Białostockiej „Architecturae et Artibus”. Studenci kierunku architektura są także zobowiązani do odbycia trwającej 2 tygodnie praktyki badawczej. Obsługę studenta w ramach Uczelni ułatwia system USOS, a ponadto każdy student ma dostęp do poczty elektronicznej, pakietu MS Office365, w ramach którego znajduje się m.in. platforma MS Teams, wspierająca komunikację pomiędzy pracownikami i studentami, aplikacja MS Forms, czy dysk OneDrive. Studenci mają także dostęp do platformy e-learnigowej Moodle. Przewidziane są również możliwości wymian krajowych dla studentów w ramach programu Mostech oraz międzynarodowych w ramach programu Erasmus+. Studentów w realizacji wymian zagranicznych wspiera uczelniany Dział Współpracy Międzynarodowej z Działem Mobilności i Obsługi Umów Międzynarodowych oraz wydziałowy koordynator programu Erasmus+. Przewidziano także ustawowe wsparcie materialne studentów w postaci pomocy finansowej. Przysługuje im m.in. stypendium socjalne oraz zapomogi. Studenci mogą się także ubiegać o miejsce w domu studenckim, kredyty studenckie oraz zwiększenie stypendium socjalnego.

Studenci osiągający szczególnie wysokie wyniki w nauce mają możliwość ubiegania się o realizację indywidualnego programu studiów. Poza wsparciem merytorycznym i organizacyjnym studenci mają możliwość ubiegania się o gwarantowane przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce stypendium rektora, które motywuje do osiągania wybitnych wyników w nauce, zdobywania osiągnięć naukowych oraz artystycznych, a także sportowych. Studenci wyróżniający się wynikami w nauce mają możliwość uzyskać pierwszeństwo podczas przydzielania pokoi w domach studenckich oraz pokoje w podwyższonym standardzie. Na Politechnice Białostockiej działa również program „Akademiki za dobre wyniki”, w ramach którego maturzyści, którzy zdobyli najlepsze wyniki mają szansę na darmowe miejsce w domu studenckim przez rok. Studenci mogą otrzymać również stypendium Ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego za wybitne osiągnięcia, a także organizowany jest konkurs na dyplom roku i konkursy w ramach zajęć projektowych, z nagrodami pieniężnymi. Wydział Architektury jest także organizatorem ogólnopolskiego konkursu „Drewno w architekturze”, do którego studenci mogą zgłaszać swoje prace magisterskie.

Aktywność sportowa wśród studentów jest wspierana przede wszystkim przez Akademicki Związek Sportowy oferujący szeroką gamę sekcji w różnych dyscyplinach. Politechnika Białostocka dysponuje imponującą infrastrukturą sportową w ramach Akademickiego Centrum Sportu zawierającą m.in. boisko z ruchomymi trybunami, boiska do siatkówki, piłki ręcznej, czy koszykówki, wielofunkcyjne

boisko kalisteniczne, korty do tenisa i squasha. Posiada także m.in. siłownię i salę sportów walki. Organizowane są również imprezy sportowe oraz zajęcia fakultatywne, w których mogą brać udział studenci. Studenci w ramach aktywności artystycznej mają również możliwość działalności w akademickim Chórze Politechniki Białostockiej czy Studenckiej Agencji Fotograficznej, a także brać udział w wielu wydarzeniach tematycznych na Uczelni m.in. Dzień liczby pi, czy Podlaskie Dni Matematyki. Mogą także angażować się również w inicjatywy o charakterze wolontariatu m.in. w akcje „Szlachetna Paczka”, „Wampiriada”, czy „Politechnika Dzieciom”. Formy wsparcia studentów w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy są różnorodne. Przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy wspierane jest przede wszystkim poprzez działalność Biura Karier i Współpracy z Absolwentami (BKiwZA), które przedstawia studentom oferty pracy oraz praktyk, a także zapewnia możliwość spotkania z lokalnymi pracodawcami w ramach uczelnianych Targów Pracy oraz Targów Pracy i Straży. Biuro zapewnia studentom możliwości konsultacji zawodowych, pomoc w nabyciu umiejętności przygotowania cv, czy listu motywacyjnego, a także organizuje szkolenia i warsztaty rozwijające umiejętności potrzebne na rynku pracy. Na swoim portalu internetowym BKiwZA oferuje wyszukiwarkę aktualnych ofert pracy, staży oraz praktyk oraz wydawany jest też „Niezbędnik Studenta”, w którym pracodawcy zamieszczają informacje o swoich firmach. Wydział Architektury PB współpracuje także z Podlaską Okręgową Izbą Architektów RP w zakresie zapewniania praktyk zawodowych dla studentów.

Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami ma charakter ogólnouczelniany. Na Uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON), do którego zadań należy reprezentowanie interesów tych osób i podejmowanie działań mających na celu stworzenie im odpowiednich warunków do udziału w procesie kształcenia. Na Uczelni działają także Opiekunowie Osób z Niepełnosprawnościami, których zadaniem jest m.in.: udzielanie porad osobom z niepełnosprawnościami w sprawach związanych z przebiegiem studiów, pomoc doraźna w zakresie rozwiązywania problemów zgłaszanych przez osoby z niepełnosprawnościami, informowanie osób z niepełnosprawnościami o możliwościach uzyskiwania wsparcia ze strony Uczelni, czy aktywizacja studentów z niepełnosprawnościami m.in. poprzez zachęcanie ich do udziału w różnych formach życia społeczności akademickiej Uczelni. W ramach BON działa także pełnomocnik rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, którego zadaniem jest dostosowywanie wewnętrznych procedur pod względem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, likwidowanie barier architektonicznych, komunikacyjnych i cyfrowych, doposażenie uczelnianej wypożyczalni sprzętu specjalistycznego aplikowanie o projekty na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Nadzoruje także Pilotażowy Program Profilaktyki Zdrowia Psychicznego w ramach projektu PB Dostępna. Dla studentów z niepełnosprawnościami przewidziano ułatwienia w studiowaniu w formie: indywidualnej organizacji studiów, stypendiów, w ramach których studenci z niepełnosprawnością potwierdzoną orzeczeniem właściwego organu mogą otrzymywać dodatkowe stypendium socjalne, korzystania z usług asystenta osoby z niepełnosprawnością, usług tłumacza języka migowego, dodatkowych zajęć dydaktycznych oraz materiałów naukowych i dydaktycznych z uwzględnieniem specyficznych potrzeb wynikających z niepełnosprawności, alternatywnych form obowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego, dostosowania formy weryfikacji wiedzy i finansowania zwiększonych z powodu niepełnosprawności kosztów udziału w krajowych i zagranicznych szkoleniach. Również infrastruktura przeznaczona na cele dydaktyczne jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dostępne są pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących, na parkingach znajdują się także oznaczone miejsca postojowe, w czytelni funkcjonuje specjalne stanowisko wyposażone w oprogramowanie komputerowe ułatwiające dostęp do księgozbioru osobom z dysfunkcją wzroku, a budynki spełniają wymagania

architektoniczne dot. dostępności dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Opiekun Osób z Niepełnosprawnościami prowadzi także bieżącą weryfikację infrastruktury i zgłasza wnioski o remonty oraz potrzebne dostosowania. Uczelnia oferuje także wsparcie w procesie uczenia się z uwzględnieniem potrzeb różnych grup studentów np. podejmujących studia na dwóch kierunkach lub wychowujących dzieci, w ramach którego student jest upoważniony do indywidualnej organizacji studiów. W ramach projektu „Politechniczna Sieć VIA CARPATIA im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego” organizowane są także dodatkowe zajęcia wyrównawcze, z zakresów wiedzy i kompetencji sprawiających studentom problemy. Zajęcia te cieszą się dużym zainteresowaniem studentów. Na Uczelni funkcjonują także Psychologiczny Punkt Wsparcia Konsultacyjnego oraz Psychologiczny Konsultant Procesu Studiowania, gdzie studenci mogą otrzymać bezpłatną pomoc psychologiczną. Konsultacje są także dostępne dla studentów zagranicznych z języku angielskim. Wspierani są także studenci zagraniczni, dla których kompleksowe wsparcie oferuje Dział ds. Wymiany Międzynarodowej. Studenci mogą liczyć na wsparcie opiekunów w rozwiązywaniu problemów i odnalezieniu się w kraju. Odbývają się również warsztaty integracyjne i kulturowe dla studentów obcokrajowców, studentów z Polski oraz pracowników, które poruszają problem różnic kulturowych.

Studenci kierunku architektura mogą zgłaszać swoje uwagi, wnioski oraz skargi do właściwego prodziekana, opiekuna roku lub poprzez przedstawicieli samorządu studenckiego. W przypadku doraźnych problemów sprawy są rozstrzygane na bieżąco. W przypadku poważniejszych skarg, podejmowane są działania wyjaśniające. System zgłaszania i rozpatrywania skarg i wniosków nie jest szczegółowo opisany od strony formalnej, ale charakteryzuje się dobrą skutecznością. Skargi i wnioski są zgłaszane poprzez przedstawicieli samorządu studenckiego, a także bezpośrednio władzom Wydziału.

Na Politechnice Białostockiej organizowane są obowiązkowe szkolenia dla nowo przyjętych studentów dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy prowadzone przez inspektora BHP. W kwestiach odnoszących się do dyskryminacji lub molestowania na Uczelni powołano Pełnomocnika do spraw równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, do zadań którego należy wdrażanie opracowanego Planu na Rzecz Równouprawnienia Płci na Politechnice Białostockiej, pełnienie funkcji uczelnianego punktu kontaktowego i konsultacyjnego w sprawach dyskryminacji oraz zbieranie informacji na temat dobrych praktyk równościowych i ich upowszechnianie.

Przykładem motywowania studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się są projekty semestralne realizowane na zlecenie przedsiębiorstw, samorządów lokalnych oraz innych instytucji zewnętrznych. Tematy te, często organizowane jako konkursy, pozwalają studentom na bezpośredni kontakt z rynkiem, zdobywanie praktycznych umiejętności oraz przygotowanie do uczestnictwa w architektonicznych konkursach projektowych.

Kompetencje kadry wspierającej studentów w procesie uczenia się oraz towarzyszących studiom aktywnościach odpowiadają potrzebom studentów w tym zakresie, umożliwiając rozwiązywanie pojawiających się problemów. Kompleksową obsługą studentów zajmuje się dziekanat, gdzie student może załatwić sprawę osobiście, telefonicznie lub mailowo. Pracownicy biorą udział w szkoleniach podnoszących kompetencje z zakresu m.in. nauki języków, dydaktyki, zdrowia psychicznego, czy spraw administracyjnych, a ich praca oceniana jest w ramach ankiet studenckich.

Wydziałowa Rada Samorządu Studentów udziela pomocy studentom i wspiera ich we wszystkich sprawach dotyczących studiowania. Samorząd jest wspierany materialnie i pozamaterialnie oraz

angażowany na różnych etapach w proces doskonalenia jakości kształcenia. Przedstawiciele samorządu studenckiego aktywnie uczestniczą w opiniowaniu programów studiów, pracach organów kolegialnych Wydziału i biorą aktywny udział w działaniach zespołów projakościowych, takich jak Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Rada Wydziału. Samorząd jest także informowany o wynikach ankiet studenckich oraz o podejmowanych działaniach wynikających z ich analizy. Na Wydziale działa siedem kół naukowych: SKN Forma; SKN Koło-Miasta; SKN Zielona Architektura; SKN Ciemnia; Międzywydziałowe SKN CAVE; SKN WARSZTAT; SKN mała ARCHITEKTURA, do których należą studenci różnych kierunków studiów. Koła są kompleksowo wspierane przez władze Uczelni, które zapewniają wsparcie infrastrukturalne, organizacyjne oraz finansowe.

Na ocenianym kierunku są prowadzone sformalizowane i systematyczne przeglądy wsparcia studentów w procesie uczenia się. Badanie wsparcia studentów w procesie uczenia się odbywa się zarówno formalnie, jak i nieformalnie. Np. formalna ocena jakości obsługi administracyjnej studentów i pracy dziekanatu, są dokonywane w ramach ankiety w systemie USOS. Przykładami nieformalnego badania wsparcia jest natomiast stały kontakt i przeprowadzane rozmowy z pracownikami Uczelni, administracyjnymi oraz dydaktycznymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci objęci są szerokim i różnorodnym wsparciem w procesie uczenia się, m. in. poprzez możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z prowadzącymi zajęcia, możliwość korzystania z infrastruktury Uczelni poza zajęciami dydaktycznymi, czy udziału w targach pracy. Realizacja procesu kształcenia odbywa się z wykorzystaniem współczesnych technologii, a kadra wspiera rozwój naukowy studentów, co pozwala im na przygotowanie się do udziału w działalności naukowej. Działania podejmowane przez Uczelnię dotyczą wielu aspektów związanych ze studiowaniem, takich jak wsparcie osób z niepełnosprawnościami, pomoc materialna, czy przeciwdziałanie dyskryminacji. Studenci otrzymują wsparcie poprzez kompleksową obsługę ze strony dziekanatu. Pracownicy biorą udział w szkoleniach w zakresie rozwoju kompetencji administracyjnych. Wspierany jest także Samorząd Studencki w formie materialnej i pozamaterialnej. Prowadzone są cykliczne przeglądy dotyczące wsparcia studentów w procesie uczenia się ze strony kadry dydaktycznej i administracyjnej. Większość uwag studenci zgłaszają swoim przedstawicielom w strukturach samorządowych lub bezpośrednio do pracowników dziekanatu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o studiach są dostępne publicznie przede wszystkim w postaci informacji na stronach internetowych WA oraz PB, a także jednostek ogólnouczelnianych (np. Biura Karier i Współpracy z Absolwentami). Informacje są dostępne dla wszystkich potencjalnych odbiorców (np. kandydaci na studia, studenci) w sposób pozwalający na łatwe zapoznanie się z nimi, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Strona internetowa Wydziału w podstawowym stopniu dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością m.in. poprzez odpowiedni kontrast i wielkość tekstów. Strona internetowa Uczelni jest dostosowana także do wyświetlania na urządzeniach mobilnych. Informacje w tej wersji strony są łatwo dostępne, a treści przejrzyste i zrozumiałe. Strona Uczelni i Wydziału jest dostępna także w języku angielskim. Dostępność informacji związanych z kształceniem na kierunku jest szeroka i obejmuje kluczowe aspekty procesu rekrutacyjnego oraz organizacji programu studiów. W łatwy sposób można uzyskać informacje dotyczące celów kształcenia na danym kierunku, oczekiwanych kompetencji od kandydatów, warunków przyjęcia na studia, a także kryteriów kwalifikacji kandydatów. Łatwo dostępne są także kluczowe informacje dot. terminarza przyjęć na studia, charakterystyki systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, charakterystyki warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Dla kandydatów na studia przygotowany jest informator dostępny w wersji elektronicznej, który zawiera m.in. podstawowe informacje o ocenianym kierunku, informacje o procesie rekrutacyjnym, czy informacje o konkursach i stypendiach podane w przejrzysty sposób. Wszystkie niezbędne dla studentów informacje zostały zebrane w zakładkach „Przewodnik dla studentów I roku” i „Dziekanat: opłata za legitymację, podania, kontakt...” na głównej stronie wydziału oraz „Student” po wejściu w kartę „Menu”. Programy studiów, w tym opis efektów uczenia się dostępne są w zakładce „Oferta kształcenia”, a wewnętrzne akty normatywne Uczelni, dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej. Na stronie dedykowanej rekrutacji są zamieszczone informacje o kwalifikacjach, jakie uzyskuje absolwent, oraz możliwych kierunkach pracy zawodowej. Na stronie wydziału w „Menu” można także znaleźć informacje o m.in. pracownikach, badaniach naukowych, współpracy Wydziału, umiędzynarodowieniu czy możliwości dodatkowych aktywności. Na stronie Wydziału dostępne są także linki do stron z informacjami o wsparciu: Opiekunowie Osób z Niepełnosprawnościami, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Wsparcie psychologiczne, Pełnomocnik ds. Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji. Na stronie internetowej Uczelni zamieszczane są komunikaty dla kandydatów, studentów i pracowników. Publikowane są również m.in. zapowiedzi o nadchodzących wydarzeniach i relacje z wydarzeń, oraz informacje o konkursach. Media społecznościowe (Facebook, YouTube, Instagram, LinkedIn) są dodatkowymi kanałami kontaktu ze studentami, a także kandydatami na studia. Profil w serwisie Facebook służy do publikowania aktualności, ofert dla studentów, informacji o wydarzeniach organizowanych i odbywających się na Uczelni, a także informacji dla kandydatów na studia. Na stronie internetowej dostępny jest również chatbot, który ułatwia wyszukiwanie informacji na stronie poprzez możliwość prowadzenia z nim konwersacji w podstawowym stopniu. Informacje są pełne i adekwatne do potrzeb szerokiego grona odbiorców. Prezentowane treści są aktualne.

Za nadzór nad aktualnością i zgodnością z obowiązującymi na Uczelni regulacjami odpowiedzialne jest Uczelniane Centrum Informatyczne. Treści na stronie Wydziału są uzupełniane przez pracowników administracyjnych oraz wyznaczonych z każdej katedry pracowników Wydziału. Bieżący monitoring publicznego dostępu do informacji na stronie internetowej jest dokonywany również przez studentów, którzy są proszeni o przysyłanie swoich uwag pracownikom Wydziału. Wydane zostało także zarządzenie, zgodnie z którym od najbliższego semestru studenci będą mieli możliwość, w formie ankiety, oceniać i zgłaszać uwagi dotyczące dostępności i jakości treści na stronach internetowych. Wszystkie osoby korzystające ze stron internetowych mogą także zgłaszać swoje uwagi na dostępny na stronie adres poczty elektronicznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

Dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach zapewniony jest w głównej mierze w sposób cyfrowy, przy wykorzystaniu wydziałowych oraz uczelnianych witryn internetowych. Strony internetowe zorganizowane są w sposób przejrzysty, zawierają wszystkie niezbędne informacje poukładane w sposób intuicyjny i logiczny. Strony internetowe gromadzą informacje skierowane zarówno do osób studiujących, jak i kandydatów na studia. Dostęp do najważniejszych informacji nie sprawia problemu również osobom ze szczególnymi potrzebami, strony dostosowane są do potrzeb osób słabo widzących. Podejmowane przez Uczelnię działania w zakresie publicznego dostępu do informacji należy uznać za właściwe.

Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rozszerzenie dostępności stron internetowych Uczelni i Wydziału dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami m.in. poprzez możliwość zwiększania kontrastu, wielkości czcionki, czy możliwość wyłączania zdjęć i animacji.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na kierunku architektura zostały wyznaczone osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad tym kierunkiem, w sposób przejrzysty zostały określone kompetencje tych osób, w tym zakres odpowiedzialności w zakresie oceny i doskonalenia jakości kształcenia na ww. kierunku.

W PB System Zapewnienia Jakości Kształcenia (SZJK) został wprowadzony w roku 2012. Obecną strukturę SZJK oraz zakres odpowiedzialności poszczególnych gremiów regulują: Uchwała Nr 432/XXXVI/XVI/2024 Senatu PB z dnia 15 lutego 2024 roku w sprawie oceny funkcjonowania wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w PB oraz Zarządzenie Nr 36/2024 Rektora PB z dnia 12 kwietnia 2024 roku w sprawie wprowadzenia w życie Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Na poziomie Uczelni strukturę organizacyjną SZJK tworzą: Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKdsJK) oraz Dział Jakości Kształcenia (DJK), które podlegają bezpośrednio prorektorowi ds. kształcenia. Ponadto funkcjonują, powołane Zarządzeniem Nr 93/2024 Rektora PB z dnia 3 października 2024 roku, zespoły o określonych kompetencjach, w tym zespół ds. studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.

Za jakość kształcenia na kierunku studiów architektura odpowiada dziekan WA. Na Wydziale funkcjonuje, powołana przez dziekana, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK). Dziekan Wydziału powołuje tzw. zespoły zadaniowe wspomagające pracę WKdsJK, w skład których wchodzi nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele Wydziałowej Rady Samorządu Studentów. Aktualnie na WA są to:

- zespół ds. uruchomienia nowego kierunku studiów,
- zespół ds. oceny programów studiów,
- zespół ds. oceny prac dyplomowych,
- zespół ds. badania opinii pracodawców dotyczących programów studiów oraz osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się
- zespół ds. akredytacji laboratoriów i pracowni specjalistycznych,

Do zakresu działania WKdsJK /zespołów zadaniowych należy:

- opiniowanie nowo projektowanych oraz modernizowanych programów studiów,
- opiniowanie merytoryczne obsady kadrowej zajęć na poszczególnych kierunków studiów,
- analiza ankiet studenckich dotyczących oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia,
- ocena i okresowe przeglądy warunków i sposobów zaliczania przedmiotów oraz weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się,
- okresowe przeglądy i ocena prac dyplomowych pod kątem spełnienia wymagań metodycznych i merytorycznych oraz poszanowania praw autorskich,
- inicjowanie działań promujących „dobrą dydaktykę” oraz działań naprawczych,
- sporządzanie raportów z realizacji zadań Komisji, oraz przedstawianie ich dziekanowi i Działowi Jakości Kształcenia oraz sporządzanie raportów końcowych z rocznej działalności Komisji dla dziekana i prorektora ds. kształcenia.

W PB zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Są to:

- Uchwała Nr 161/XVII/XVI/2022 Senatu PB z dnia 20 stycznia 2022 roku w sprawie określenia wytycznych w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać programy studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich,
- Zarządzenie nr 10/2024 Rektora PB z dnia 12 lutego 2024 roku w sprawie wprowadzenia w życie *Procedur projektowania, ustalania, monitoringu i zmiany programów studiów oraz tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia*,
- wycofywanie programu studiów odbywa się na wniosek dziekana Wydziału składany do prorektora ds. kształcenia; wycofywanie programu studiów ma miejsce w przypadku zaistnienia warunków opisanych w art. 56 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W PB przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Obecnie obowiązujące zasady reguluje Uchwała Nr 379/XXXI/XVI/2023 Senatu PB z dn. 29 czerwca 2023 w sprawie ustalenia zasad rekrutacji na rok akademicki 2024/2025.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się nabytych poza uczelnią oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się nabyte poza uczelnią reguluje Uchwała Senatu PB nr 476/XXVII/XV/2019 oraz Zarządzeniu nr 1045 Rektora PB. Na WA nie przewiduje się przyjęć na studia w drodze potwierdzania efektów uczenia się.

W Uczelni przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, w której biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku) a wyniki analizy opierają się na miarodajnych oraz wiarygodnych danych. Podstawowymi elementami systemu oceny programu studiów są tzw. *monitoring ciągły* i *monitoring cykliczny*. W ramach *monitoringu ciągłego*, po zakończeniu każdego semestru, organizowane są zebrania zespołów nauczycieli biorących udział w procesie kształcenia na kierunku, gdzie omawiane są ewentualne zmiany w treściach programowych zajęć, ich wymiar godzinowy, nakład pracy studenta czy zasady zaliczania, z uwzględnieniem wyników hospitacji i ankietyzacji zajęć. Po zakończeniu semestru każdy nauczyciel dokonuje samooceny realizowanych zajęć, a koordynatorzy poszczególnych zajęć przedstawiają na zebraniach katedr informacje dotyczące oceny osiągniętych efektów uczenia się. Kierownicy katedr przekazują dziekanowi sprawozdania z zakresu oceny osiągniętych efektów uczenia się, które stanowią podstawę doskonalenia programu studiów. Sprawozdania sporządzone przez kierowników katedr podlegają analizie WKdsJK, natomiast wnioski z tej analizy przekazywane są prorektorowi ds. kształcenia.

Monitoring cykliczny (o charakterze okresowym) odbywa się nie częściej niż raz na 2 lata i nie rzadziej niż raz na 4 lata. Dziekan podejmując decyzję o rozpoczęciu kompleksowej oceny danego programu studiów, powołuje zespół oceniający, składający się z przedstawicieli nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w ramach danego programu studiów. O rozpoczęciu procedury, dziekan informuje pisemnie prorektora ds. kształcenia nie później niż 7 dni od dnia powołania zespołu. Prorektor ds. kształcenia może podjąć z własnej inicjatywy decyzję o rozpoczęciu kompleksowej oceny danego programu studiów. Przewodniczący zespołu oceniającego wysyła informację o rozpoczęciu procedury monitoringu do nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w ramach danego programu studiów oraz Samorządu Studenckiego. WKdsJK udostępnia zespołowi oceniającemu: sprawozdania komisji ds. badania opinii pracodawców dotyczących programów

studiów oraz opinie absolwentów uzyskane na podstawie ankiet przeprowadzonych bezpośrednio po ukończeniu studiów. Zespół oceniający opracowuje raport końcowy z monitoringu ze wskazaniem konieczności lub braku konieczności przeprowadzenia modernizacji programu studiów. Przewodniczący zespołu przekazuje raport dziekanowi, kierownikom jednostek ogólnouczeniowych realizujących zajęcia w ramach danego programu studiów oraz prorektorowi ds. kształcenia. Po uzyskaniu opinii WKdsJK, dziekan podejmuje decyzję konieczności/braku konieczności wprowadzania zmian do programu studiów.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do podejmowania działań doskonalących program. Przykładem jest dostosowanie modułów zajęć z projektowania uniwersalnego do nowoczesnych wzorców dydaktycznych. Na kierunku architektura wprowadzone zostały dwa przedmioty poświęcone tym zagadnieniom: *projektowanie uniwersalne* (odpowiadające treściom z modułów I i II; sem. 4, studia pierwszego stopnia) oraz *projektowanie bez barier* (odpowiadające treściom z modułu III; sem. 2, studia drugiego stopnia).

Elementem systemowym w zakresie przeglądu osiągania zakładanych efektów uczenia się są okresowe przeglądy i ocena prac dyplomowych pod kątem spełnienia wymagań metodycznych i merytorycznych oraz poszanowania praw autorskich. Jest to zakres odpowiedzialności zespołu ds. oceny prac dyplomowych. Zespołowo oceniającemu PKA przedstawiono przykładowy raport WKdsJK, przygotowany na podstawie sprawozdania zespołu/komisji ds. oceny prac dyplomowych (z dn. 06.05.2024). W raporcie wskazano kilka uchybień, które zidentyfikowano przy ocenie prac (np. dotyczących bibliografii). Z raportu wynika również, że „Ocenę merytoryczną prac oparto na analizie ocen prac sporządzonych przez promotorów i recenzentów. W zakresie wymagań metodycznych i merytorycznych większość prac nie budziła zastrzeżeń. Prace zostały wnikliwie przeanalizowane przez oceniających. Doceniono wartości i wskazano na błędy projektów. Zawarte uwagi uzasadniały oceny recenzentów”. Pewnym elementem jakościowym dotyczącym weryfikacji poziomu prac etapowych i dyplomowych są przeglądy i wystawy tych prac, w tym również wybór prac kierowanych na konkursy architektoniczne.

Elementem oceny programu studiów jest monitoring losów zawodowych absolwentów, który jest realizowany zgodnie z Zarządzeniem Nr 52/2023 Rektora PB z dnia 25 kwietnia 2023 roku w sprawie ustalenia „Zasad monitorowania karier zawodowych absolwentów Politechniki Białostockiej”. Jest to zakres odpowiedzialności Biura Karier i Współpracy z Absolwentami PB (BKiwZA). Ankietowani absolwenci mają możliwość oceny programu studiów oraz stopnia przygotowania do podjęcia pracy w zawodzie. Jednakże niewielka liczba wypełnianych ankiet nie pozwala na wiarygodną ocenę uzyskanych informacji. Bardziej miarodajne informacje dotyczące sytuacji absolwentów na rynku pracy oraz opinie o programie studiów WA uzyskiwał na podstawie nieformalnych kontaktów nauczycieli z absolwentami kierunku oraz rozmów z pracodawcami i pozostałymi przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z Białostockim Oddziałem Stowarzyszenia Architektów Polskich i Podlaską Okręgową Izbą Architektów RP. Ze względu na to, że to bezpośredni kontakt z architektami, a nie ogólny monitoring losów zawodowych absolwentów, jest bardziej miarodajnym źródłem opinii o programie studiów, w roku 2024 na WA został powołany zespół zadaniowy ds. badania opinii pracodawców dotyczących programów studiów oraz osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się (wspomagający pracę Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia). Zespołowi oceniającemu PKA przedstawiono sprawozdanie przygotowane przez ww. zespół (z dn. 25.06.2024 r.). Sprawozdanie dotyczyło opinii pracodawców nt. studentów kierunku realizujących praktyki zawodowe (przeanalizowano opinie 68 pracodawców). Opinie pracodawców (uwagi ogólne)

wskazywały na „umiejętność pracy w zespole; solidny warsztat; umiejętność spojrzenia na projekt całościowo oraz w detalu; umiejętność pracy przy projektach o różnym poziomie trudności; swobodne posługiwanie się programami architektonicznymi”. Opinie krytyczne dotyczyły (nie)punktualności studentów.

Jakość kształcenia na kierunku architektura podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, głównie PKA, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. WA posiada również na kierunku architektura akredytację KAUT, na okres 27.04.2024 -26.04.2029, nadaną przez Komisję Akredytacyjną Uczelni Technicznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku architektura zostały wyznaczone osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad tym kierunkiem studiów, w sposób przejrzysty zostały określone kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób. Za jakość kształcenia na ocenianym kierunku odpowiada dziekan Wydziału Architektury, a ciałami doradczymi dziekana jest Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz tzw. zespoły zadaniowe .

W PB zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

W Uczelni przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, w której biorą udział interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni, a wyniki analizy opierają się na miarodajnych oraz wiarygodnych danych. Wynikiem prowadzonych ocen programu studiów jest jego dostosowanie do nowoczesnych wymagań rynku pracy. Elementem systemowym oceny programu studiów w zakresie osiągania zakładanych efektów uczenia się są okresowe przeglądy i ocena prac dyplomowych pod kątem spełnienia wymagań metodycznych i merytorycznych oraz monitoring losów zawodowych absolwentów.

Jakość kształcenia na kierunku architektura podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, głównie PKA, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia